

obzornik

glasilo delovne skupnosti

Rezultati gospodarjenja v letu 1974

ZAKLJUČNI RACUNI PO TEMELJNIH ORGANIZACIJAH ■ AKTIVNO UVELJAVLJANJE USTAVNIH NAČEL ■ PROIZVODNJA VEČJA ZA 14 ODSOTKOV ■ PRODAJA VIŠJA ZA 42 ODSOTKOV, IZVOZ LE ZA 8 ODSOTKOV NIŽJI ■ CELOTNI DOHODEK PO ENAKIH PRIMERJAVAH KAŽE PORAST ZA 53 ODSOTKOV ■ OSEBNI DOHODKI VIŠJI ZA 30 ODSOTKOV ■ KAZALCI PRODUKTIVNOSTI IN EKONOMIČNOSTI UGODNI

Na koncu vsakega leta izdelujemo zaključne račune in ugotovljamo uspešnost poslovanja ter zastavljene cilje v letnih planih. Ugotoviti moramo, da je v letu 1974 delovna organizacija doživela pozitivne premike. Uspešno so bile organizirane temeljne organizacije, sprejeta je bila vrsta samoupravnih aktov, kar pa je najbolj pomembno, dosegli smo veliko večji vpliv delavcev na vseh področjih odločanja. Prav gotovo smo s tem v veliki meri uveljavili ustavna določila. Ugotovimo pa lahko, da nas čaka še veliko skupnega dela in iskanj najustreznejših poti.

VSE VEČJA PROIZVODNJA

Obseg proizvodnje je presegel planirano vrednost za 8 odstotkov, medtem ko je bil obseg proizvodnje iz leta 1973 presežen za 41 odstotkov. Tak obseg proizvodnje je posledica uvajanja sodobnejših metod pri vodenju proizvodnje, selekcije asortimenta proizvodnje, delnega porasta cen in večje produktivnosti pri delu. Na visoko doseženi obseg proizvodnje v primarni proizvodnji so vplivale izredno ugodne vremenske razmere in ugodna konjunktura prodaje v začetku leta na italijanskem tržišču.

Prav gotovo je zadovoljiva rast proizvodnje v pohištvenih tovarnah, zlasti pa pri proizvodnji pohištva, ki temelji na sestavljenem programu DRAGICA. Postavljeni cilji v letnem planu niso izpolnjeni le v TOZD TP Stari trg, kar je zvečine posledica objektivnih težav in je kljub količinski realizaciji vrednostni rezultat nižji. Ta ugotovitev pove, da se je struktura asortimenta po elementih bistveno spremenila. Poleg tega pa tudi spremenjena tehnologija pri proizvodnji nove kuhinje ni omogočila uskladitve proizvodnje.

Ugotoviti moramo ugodno rast proizvodnje v Tovarni ivernih plošč, ki je kljub ekonomski in funkcionalni iztrošenosti kapacitet izkoristila razpoložljive možnosti in je rezultat temu ustrezen.

NABAVA

Nabava je bila v letu 1974 izpostavljena nenehnim spremembam cen, ki so se umirile v zadnjem kvartalu leta 1974. Cene kartonske embalaže, lepil in nekaterih vrst furnirja so narasle tudi do 100 odstotkov, medtem ko poprečno rast cen repromateriala za našo proizvodnjo ocenjujemo s približno 40 odstotki.

Pri preskrbi z repromateriali smo dajali prednost domačemu trgu in smo uvoz nekaterih materialov povsem opustili oziroma ga zmanjšali na najmanjšo možno mero. V nezmanjšanem obsegu smo morali uvažati pohištvene okovje, furnir, fine lake, dejansko tiste materiale, ki so na domačem trgu deficitarni oziroma jih sploh ni mogoče nabaviti. Ugodnejša dobava je bila pri surovinah, kar pa je predvsem posledica slabše konjunktura na tujih trgih.

PRODAJA

Prodajo smo vse leto postavljali v ospredje, kar je povsem razumljivo glede na hitro rast proizvodnje in potrebe po zagotovitvi ustrezne količine virov obratnih sredstev.

V začetku je bila vse do junija na domačem trgu ugodna konjunktura, ki pa se je v naslednjih mesecih bistveno zmanjšala. Vse to je vplivalo na porast prodaje za 42 odstotkov, medtem ko je letni plan dosežen z indeksom 104.

Ugodno gibanje prodaje je bilo pri sestavljenem pohištvu DRAGICA, ki glede na ceno in funkcionalnost ustreza potrošnikom in sodi v sam vrh pohištva na domačem trgu.

Nekoliko slabša je bila prodaja kuhinjskega pohištva, tapetniških izdelkov in stolov. Prav gotovo bo treba na tem področju nekaj spremeniti in se sproti prilagajati ustrezno tržnim zahtevam.

V letu 1974 smo delovali v okviru sestavljene organizacije združenega dela, ki pa ni odigrala pričakovane vloge, saj je prodaja pohištva na domačem trgu prek Slovenijalesa tolikšna kot v lastnih salonih. Glede na tržne deleže prodaje lahko ocenjujemo prodajo na področjih SR

Slovenije in SR Hrvatske kot ugodno, medtem ko je področje SR Srbije v upadanju. Temu vprašanju moramo posvetiti vso pozornost in v naslednjem obdobju izkoristiti sleherni možnost za razširitev prodajnih področij.

Konec na 2. strani

Ob Dnevu žena

LETOS MEDNARODNO LETO ŽENSK

Generalna skupščina združenih narodov je z resolucijo 3010 (XXVII), ki jo je sprejela 18. decembra 1972, razglasila leto 1975 za mednarodno leto žensk, katerega osrednja tema je »ENAKOPRAVNOST, RAZVOJ IN MIR«. Sprejetje resolucije 3010 in razglasitev leta 1975 za mednarodno leto žensk pomeni nadaljevanje nenehnega prizadevanja OZN za boljši družbeni položaj žensk. Na pobudo generalnega sekretarja je bila ustanovljena mednarodna skupina strokovnjakov za vključevanje žensk v razvoj, ki se je sestala že junija 1972. S svojo študijo je sodelovala tudi tovarišica VIDA TOMSIČ, ki je članica te skupine strokovnjakov.

V združenih narodih so bili opredeljeni tudi cilji mednarodnega leta žensk:

— Povečati enakopravnost med moškimi in ženskami.

— Zagotoviti popolno vključitev žensk v celotna razvojna prizadevanja, pri čemer je treba zlasti poudariti odgovornost in pomembno vlogo, ki jo imajo ženske v gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju naroda, regionalnega območja in v mednarodnem merilu.

— Priznati pomen in vse večji prispevek, ki ga dajejo ženske razvoju prijateljskih odnosov med državami in utrjevanju svetovnega miru.

Poleg splošnih vsebuje program tudi posebne cilje in predloge za aktivnosti na nacionalni, regionalni in mednarodni ravni.

Sodelovanje Jugoslavije pri praznovanju mednarodnega leta žensk opredeljujejo naši interesi, in sicer:

— podrobnejše spoznavanje problemov in težav v izboljševanju družbenega položaja žensk v sodobnem svetu,

— obveščanje naše javnosti o delovanju OZN in drugih naprednih sil na tem področju,

— seznanjanje svetovne javnosti s stališči in uspehi naše sa-

moupravne družbe pri izboljševanju položaja žensk,

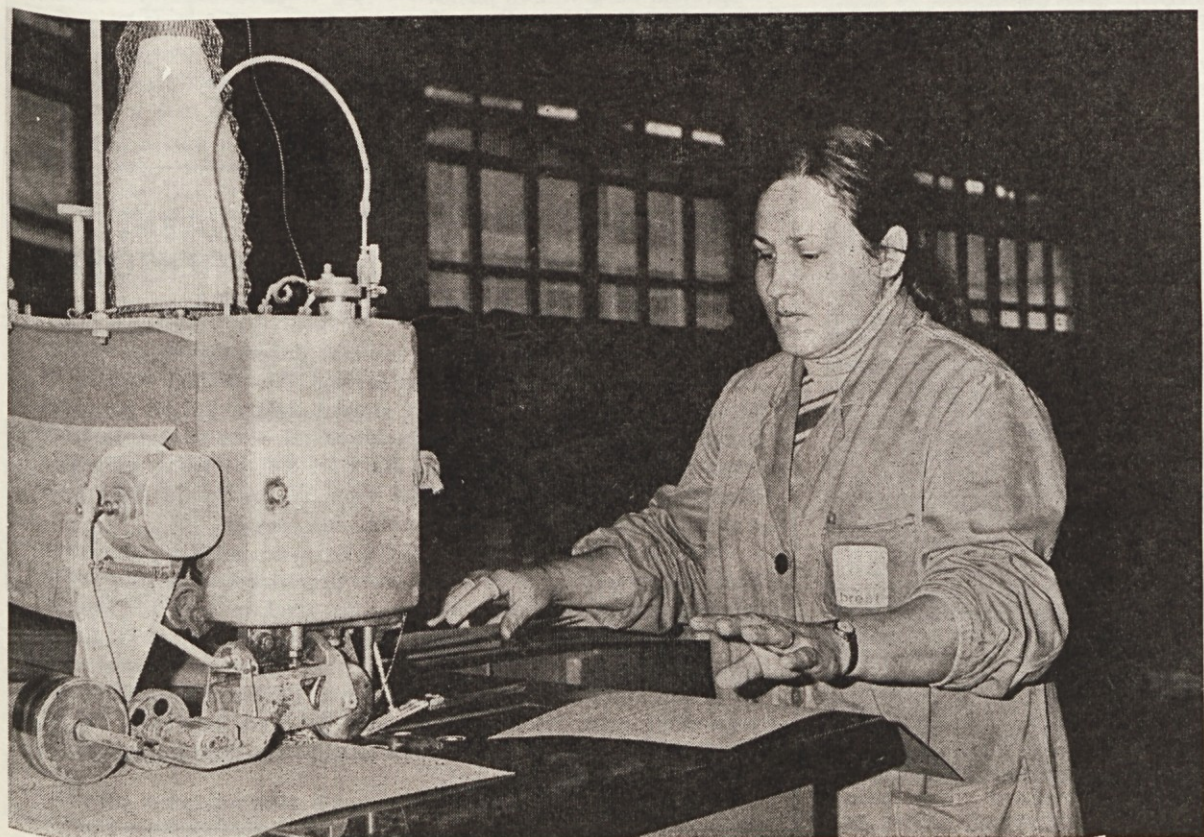
— sodelovanje v mednarodni aktivnosti OZN, zlasti v zvezi z možnostjo našega prispevka k izpolnitvi mednarodnih dokumentov, ki urejajo položaj žensk ali pa so njihovi posamezni vidiki pomembni za položaj žensk, in sicer tako, da bi upoštevali tudi izkušnje naše samoupravne prakse,

— omogočiti, da bi na številnih mednarodnih srečanjih širše prikazali naša stališča o bistvenih vprašanjih sodobnega sveta, ker tudi položaj žensk ocenjujemo z vidika splošnih vprašanj kot so razvoj, mir in varnost,

— uveljavitev naših pogledov na vlogo OZN kot mesto, kjer bi reševali svetovna vprašanja in izboljševali demokratično sodelovanje med članicami in sploh v svetu.

Podlaga za celovito aktivnost ob praznovanju mednarodnega leta žensk so v naši državi nove ustave, dokumenti kongresa ZKJ, še posebej pa stališča in sklepi 5. seje zvezne konference SZDL, ki je bila 1. januarja 1973. Le-te vsebujejo dokumenti najbolj celovit pregled vprašanj ter poti, možnosti in ukrepov za njihovo reševanje v sedanjih razmerah.

M. Turk-Škraba

Vsem Brestovkam in drugim občankam iskreno čestitamo ob njihovem prazniku!

Rezultati gospodarjenja v letu 1974

Nadaljevanje s 1. strani

Kakšna je bila prodaja po posameznih področjih, nam pokaže naslednja tabela:

	V odstotkih	
	1973	1974
SR SLOVENIJA	52.1	55.0
SR HRVATSKA	21.9	22.2
SR SRBIJA	16.3	15.0
SR BIH	5.3	4.9
SR MAKEDONIJA	3.9	2.5
SR ČRNA GORA	0.5	0.4

IZVOZ

Izvoz je bil dosežen s 4.286.659 dolarji in je bil planirani izvoz presežen za 18 odstotkov. Padec izvoza je občuten na področju Združenih držav Amerike, ki je bilo vrsto let glavno izvozno področje. V letu 1974 smo razširili prodajo na države zahodne Evrope in Skandinavije, prav tako pa je močan tudi delež na vzhodnoevropskih tržiščih.

Omeniti moramo, da je bil izvoz pohištva iz lastnega proizvodnega programa, kar je bistveni napredek glede na prejšnja leta, ko smo bili pri izvozu vezani na naročniški program. Bistveno je k doseženim rezultatom izvoza prispeval tudi izvoz žaganega lesa, ki je bil zlasti močan v prvih mesecih leta 1974.

DOHODEK IN OSEBNI DOHODKI

Celotni dohodek po enaki metodologiji obračuna kot v letu 1973 (niso upoštevali interne realizacije, ki je z organizacijo TOZD postala sestavni del celotnega dohodka), kaže rast za 53 odstotkov.

Doseženi dohodek je za 38 odstotkov nad dohodkom v letu 1973, medtem ko se struktura doseženega dohodka glede na spremembo obračuna zakonskih obveznosti skoraj ni spremenila.

Ostanek dohodka kot kategorija razširjene reprodukcije je v letu 1974 glede na proizvodnjo in prodajo je dokaj ugoden, saj je za 148 odstotkov nad ravniyo v letu 1973 in znaša 35.930.000 dinarjev.

Prav gotovo se je taka uspešnost poslovanja odražala na doseganju osebnih dohodkov, ki so v poprečju na zaposlenega narasli za 30 odstotkov. Ta rast je prav gotovo pozitivno vplivala na rast produktivnosti in na počutje delavcev. Kako so se gibali osebni dohodki na zaposlenega, nam pove naslednja tabela:

Poprečni osebni dohodki na zaposlenega:

TOZD	Leto 1973	Leto 1974	Indeks
TP CERKNICA	1.776	2.381	134
TP MARTINJAK	1.790	2.227	124
TLI STARI TRG	1.809	2.283	126
TP STARI TRG	1.831	2.280	125
TIP CERKNICA	2.112	2.717	129
SKUPNE DEJAVNOSTI	2.666	3.287	123
BREST	1.912	2.483	130

Gibanje osebnih dohodkov po temeljnih organizacijah je dokaj usklajeno, saj so se gibali v okviru načel plana, tako da vrednost točke med TOZD ni odstopala za več kot 15 odstotkov.

INVESTICIJE USPEŠNO NAPREDUJEJO

Na področju osnovnih sredstev ni bilo bistvenih odstopanj, saj smo v letu 1974 pričeli z investicijskimi vlaganji v tovarno ivernih plošč in žagalnico. Te investicije so v teku in bodo končane v letu 1975. Pri investicijskih sodelujejo vse temeljne organizacije v smislu zastavljenega prioriteta vrstnega reda v srednjeročnem programu razvoja. Vlaganja so v letu 1974 potekala v skladu s programom, kljub temu pa pričakujemo vpliv podražitev, ki bodo povečale predračunsko vrednost. Do konca leta 1974 je bilo obračunanih in plačanih investicijskih vlaganj za več kot 50 odstotkov predračunske vrednosti.

FINANČNI KAZALCI

Prav gotovo so obratna sredstva zelo pomembna kategorija pri zagotovitvi normalnega reprodukcijskega toka poslovanja. Za leto 1974 ugotavljamo, da smo na tem področju kljub zaostreni situaciji imeli dokaj ugodne rezultate. K temu je prispevalo stalno angažiranje strokovnih kadrov za izterjavo kupcev, poleg tega pa smo z vrsto ukrepov skušali zagotoviti čimprej plačila in hitrejšo obračanje v vseh fazah, kjer nastopajo obratna sredstva.

Ugodna prodajna konjunktura v začetku leta 1974 in pa dokaj ugoden izvoz proti koncu leta sta vplivala na hitrejšo obračanje obratnih sredstev.

Poleg že omenjenih investicij smo v letu 1974 nabavili nujno potrebna sredstva za nemoten proizvodni proces. Prav tako je investicija v skladišče gotovih izdelkov zaključena, kar bo prav gotovo ugodno vplivalo na zagotovitev potrebnega skladiščnega prostora.

Ta ugotovitev je dokumentirana z vezavo zalog gotovih izdelkov, ki je v letu 1974 znašala povprečno 47 dni, v letu 1973 pa celo 64 dni. Stanje bi bilo še ugodnejše, če bi prodaja kuhinj, stolov in tapetniških izdelkov sledila proizvodnji.

Dokaj ugodni rezultati na področju obratnih sredstev pa so nekoliko zastali proti koncu leta, predvsem zaradi poslabšanja plačil kupcev in nazadovanja prodaje. To stanje se nadaljuje tudi

v prvih mesecih leta 1975, tako da bomo zaradi investicijskih vlaganj in hitrega povečanja obsega proizvodnje imeli veliko težav za normalno oskrbo z obratnimi sredstvi. Ta vprašanja so ozko povezana s pridobitvijo dodatne vsote potrošniških posojil, ki sodijo med osnovne dejavnike za uspešno prodajo. Dejansko je zagotovitev prodaje osnova za zagotovitev potrebnih obratnih sredstev in tudi plačilne zmogljivosti podjetja.

Že uvodoma smo omenili, da so za leto 1974 izdelani zaključni računi po temeljnih organizacijah. Prav gotovo bo to osnova za ugotovitev poslovnega uspeha sleherne temeljne organizacije, ki bo na svojih zborih pretehtala poslovne rezultate in pripravila ukrepe za boljše poslovanje v letu 1975. Istočasno bodo na organih upravljanja temeljnih organizacij razpravljali o solidarnostnih učinkih med TOZD in zunanjih nastopih ter morebitnih kreditnih razmerjih.

Ker smo letni plan že sprejeli, bomo lahko z ugotovitvami in kritično presojo doseženih rezultatov v letu 1974 sprejeli vrsto ukrepov za ugodnejše poslovanje v letu 1975.

Prav tako moramo v letu 1975 nadaljevati z uresničevanjem ustavnih določil na vseh ravneh od TOZD do sestavljene organizacije, ker uresničevanje ustavnih načel istočasno omogoča stabilnejše in kvalitetnejše gospodarjenje ob neposrednem vplivu delavcev.

B. Mišič

Za večjo povezavo

USTANOVljena OBMOČNA SKUPNOST GOZDARJEV IN LESARJEV

Kmetje in delavci s področja gozdarstva ter delavci, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela s področja primarne, mehanične in kemične predelave lesa, delovni ljudje in občani, organizirani v krajevnih skupnostih in drugih, za gozdove zainteresiranih samoupravnih organizacijah in skupnostih s področja kmetijstva, lovstva, turizma, vodnega gospodarstva in varstva okolja so ustanovili samoupravno interesno skupnost za gozdarstvo Notranjskega gozdnogospodarskega območja Postojna.

V tej skupnosti bodo gospodarili z gozdovi na področju dejavnosti posebnega družbenega pomena ter zagotavljali:

— poseben družbeni interes za obnovitev in gojitev gozdov,

sebnega družbenega pomena.

3. Razpravljala bo o predlogih za razglasitev varovalnih gozdov.

4. Razpravljala in odločala o izločanju in zavarovanju gozdnih sestojev kot naravnih rezervatov zlasti za študijske in rekreativne namene.

5. Razpravljala bo o potrditvi letnih gospodarskih načrtov gozdnega gospodarstva Postojna, pri čemer bo zlasti vodilna skrb o skladnostih glede na uresničevanje načrtov gozdnogospodarskih enot in območnega načrta kot celote.

6. V zvezi z uresničevanjem letnih gozdnogospodarskih načrtov bo skupščina razpravljala o soglasju k aktom gozdnega gospodarstva Postojna o oblikovanju in uporabi prispevkov za biološko vlaganje od gozdov v družbeni lastnini in od gozdov, na katerih je lastninska pravica.

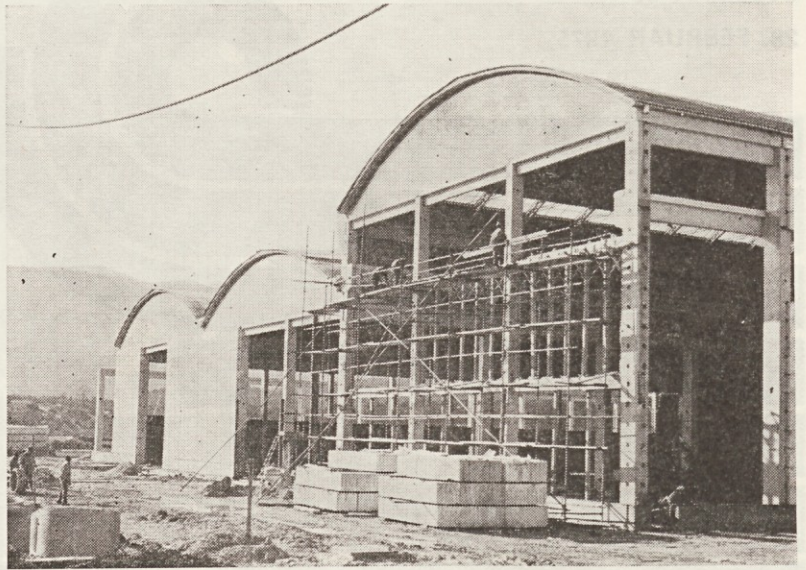
7. Sprejela bo statut in poslovnik o delu skupščine. Opravila bo organizacijske in kadrovske priprave za izvolitev članov samoupravne kontrole interesne skupnosti.

— usklajevanje interesov med gozdnim, lesnim in celotnim gospodarstvom ter usklajevanje teh gospodarskih interesov s splošnim družbenim interesom za ohranitev in gojitev gozdov.

— ohranjanje biološkega ravnotežja v gozdovih,

— urejanje vprašanj, ki so pomembna za zavarovanje gozdov in drugih vprašanj skupnega pomena.

Skupščino sestavljata zbor delegatov s področja gozdarstva ter zbor delegatov s področja primarne mehanične in kemične predelave lesa, krajevnih skupnosti, kmetijsko zemljiške skupnosti, kmetijske organizacije združenega dela, lovške organizacije, turistične organizacije in društev, vodne skupnosti ter samoupravne organizacije in skupnosti s področja varstva okolja. V obeh zborih skupščine je po 16 delegatov. V zboru delegatov delavcev in kmetov s področja gozdarstva je polovica delegatov iz vrst delavcev in polovica delegatov iz vrst kmetov.

Nova tovarna ivernih plošč — januar 1975

Naloge prodajne službe

S sprejetjem plana za leto 1975 so tudi in predvsem pred prodajno službo postavljene velike naloge, saj ni mogoče delati polovično ali celo neresno, če hočemo opraviti čim več prodajnih poslov. Prav gotovo je že nekoliko prepozno pričakovati od nekaterih služb SOZD Slovenijales kakšnih večjih rezultatov v plasmaju naših izdelkov, predvsem pa ne povečanja v primeri z lanskim letom za celih 16 odstotkov, kot smo planirali.

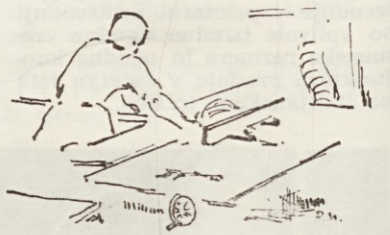
V vsakem primeru se zavedamo, da moramo glede na slabšo tržno situacijo v državi, kot leta 1974, organizirano in dosledno obdelovati tržišče, predvsem pa v tistih predelih države, kjer še nismo dovolj prisotni z našim pohištvo. V teh naporih za obdelavo tržišča smo dolžni ukrepati v vseh tistih smereh, kjer trenutno obdelava zaradi pomanjkanja pobud ali pomanjkanja kadrov še ni zadovoljiva.

Poudarek bo nujno na intenzivni prodaji kuhinj, stolov, sedežnih garnitur, jedilnic, izdelkov iz polyuretana, žaganega lesa in ivernih plošč. Poleg naštetega smo v akciji za izboljšanje servisne službe, maloprodaje v lastnih salonih in dostave blaga kupcem. Vse to so naloge, ki so izvedljive in jih bomo z ustreznoreorganizacijo prodajne službe tudi izpolnili.

Ne glede na vse že zastavljene naloge pa moramo istočasno le ugotoviti, da bo plasma odvisen od tržnih razmer, odvisen bo tudi od politike bank do potrošniških kreditov in od vrste ostalih dejavnikov, na katere lahko mi vplivamo samo delno ali pa sploh ne moremo vplivati.

V vsakem primeru smo upoštevajoč vsa našeta dejstva v veliki ofenzivi za doseg vseh postavljenih ciljev, pa tudi za ceno večjih naporov na področju organizacije znotraj prodajne službe, pa tudi v povezavi v organizaciji združenega dela BREST in SOZD SLOVENIJALES.

F. Turk

ING. JOŽE STRLE ŠE NAPREJ GLAVNI DIREKTOR BRESTA — NOVA DIREKTORJA V TP CERKNICA IN TIP CERKNICA

Sredi februarja je potekel mandat dosedanjemu glavnemu direktorju BRESTA inž. Jožetu Strletu. Na podlagi razpisa in predloga razpisne komisije je skupni delavski svet na svoji pretekli seji 18. februarja znova imenoval — za naslednje štiri letno mandatno obdobje INŽ. JOŽETA STRLETA za glavnega direktorja BRESTA. Prepričani smo, da bo svoje delo tudi v prihodnje opravljal tako uspešno kot doslej.

Ker dosedanji direktor TOZD Tovarne pohištva Cerknica Tone Kebe odhaja v novo delovno organizacijo, je bilo treba namesto njega imenovati novega. Za direktorja je bil imenovan TONE BAVDEK, dosedanji vodja proizvodnje v TP Cerknica.

Tudi TOZD Tovarna ivernih plošč Cerknica je dobila novega direktorja. Njen delavski svet je pred nedavnim na to delovno mesto imenoval JOŽETA GORNIKA, dosedanjega vršilca dolžnosti direktorja.

Posli z vzhodnimi državami

Nenehno skrb za prisotnost v mednarodni delitvi dela lahko vidimo tudi v doseženih rezultatih izvoza v države SEV, predvsem v Madžarsko, Vzhodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo.

Čeprav imamo z omenjenimi deželami že več let normalne poslovne odnose, moramo poudariti, da smo ravno za leto 1975 vkljub znanim težkim tržnim pogojem in tudi hudi konkurenci, uspeli obdržati in celo povečati posle. Predvsem je zelo dobro sprejet program DRAGICA bodisi v Madžarski, pa tudi v Vzhodni Nemčiji. Tudi drugi naši izdelki, na primer TANJA, KATARINA, sedežna garnitura SABINA in kuhinja VEGA so iskani na tržiščih vzhodne Evrope.

Program Dragica je v Madžarski trenutno najbolj iskano pohištvo. Razgolov za to je več: komponibilnost, hitra montaža oziroma namestitve v stanovanje, izredno dobra kvaliteta, hitre dobave (kar je ravno za to tržišče zelo važno) in vrsta ostalih prednosti, ki jih sam kupec odkrito poudarja, seveda v želji, da se dobava na teh osnovah tudi nadaljuje. Prav zaradi vseh naštetih prednosti so možnosti za prihodnje povečanje prodaje programa Dragica na Madžarsko tudi za 100 odstotkov. Takih možnosti seveda ne gre podcenjevati. Če se bomo prilagajali zahtevam tržišča in obdržali naše usluge na isti oziroma še bolj ravnih kot doslej, bo to povečanje uresničeno že pred junijem.

Tudi za večji plasman kuhinj so realne možnosti, vendar je menjava modelov tisti dejavnik, ki ne vpliva ravno vzpodbudno na povečanje odjema, ker se mora določen model na trgu pač šele uveljaviti. Za leto 1975 smo ponudili in tudi uspeli prodati model VEGA 74 in bodo prihodnji rezultati odvisni od kvalitete in ostalih dejavnikov, ki posredno ali neposredno vplivajo na plasman na tržišču.

Nekoliko težje je vključevanje na tržišče Sovjetske zveze, kjer gre v glavnem vedno za posebne modele pohištva, torej za tako imenovani »naročilniški program«. Pri teh poslih je vedno težak začetek, ker kupec v glavnem naroči poskusne količine, ki

so zato neustrezne za velike tovarne. Vendar smo se odločili, da se tudi za ceno manjših količin vseeno vključimo v te posle, ker so in bodo perspektivni za naslednja leta.

Za Vzhodno Nemčijo imamo zaključene posle predvsem za I. polletje in smo v stalnih stikih s kupcem zaradi vključevanja novih naročil za II. polletje. Ker gre tu v glavnem za redni pro-

gram naše proizvodnje, predvidevamo manj težav in pravočasno realizacijo.

Za povzetek vsega zapisanega lahko z gotovostjo trdimo, da smo, upoštevajoč tudi ostale dežele SEV, zagotovili za leto 1975 vsaj 50 odstotkov več poslov kot v letu 1974, kar je v času, ko so velike težave na področju izvoza pohištva v ZDA in nekatere zahodno evropske države zelo dobrodošlo. Medtem pa se bitka za tržišča in kupce še nadaljuje.

F. Turk

SEJA ODBORA ZA MASIVNO POHIŠTVO PRI SOZD SLOVENIJALE

Zaradi izredne problematike, ki je nastala pri prodaji masivnega, zlasti kolonialnega pohištva, je odbor zelo resno in kritično razpravljal o teh problemih. Poročila, ki so jih prispevali inž. Razdevšek, dr. Raicher in inž. Lukanc, so pokazala, da je potrebno vse sile usmeriti prav na prodajo s ciljem, da se letošnje leto preživi. Situacija v Združenih državah Amerike in deželah Evropske gospodarske skupnosti kaže, da bodo prodaje še padle, zato je bil enoten zaključek, da je potrebno čimprej preiti na nove, zahtevnejše modele, močno popraviti kvaliteto, zlasti površinske obdelave, predvsem pa povečati prodajno mrežo v Združenih državah Amerike in okrepiti ekipe na vseh prodajnih mestih v tujini.

Direktorji TOZD trgovine morajo do konca letošnjega februarja pripraviti konkretne akcijske planje za obdelavo trga in planje prodaje, predvsem proizvodnje iz tovarn SOZD Slovenijales. Poleg tega je odbor razpravljal še o nekaterih konkretnih primerih, ki naj vsaj delno pospešijo prodajo, posebno pa je še zahteval, da so komercialisti čimveč prisotni na terenu bodisi doma bodisi zunaj, v tujini.

Odbor je tudi zelo resno opozoril poslovni odbor, da je nujno potrebno rešiti z gozdarji vprašanje cen surovin, sicer bomo v čedalje večjem razponu, kar zadeva konkurenčnost, z ostalimi republikami.

J. Mele

Toaletni program osvaja Evropo

Nekako dve leti je od tedaj, ko smo sprejeli nekega novega kupca iz Danske. Le-ta je želel, da mu na podlagi prinesenega vzorca izdelamo protivzorec in kasneje en vagon TOALETNIH OMARIC (kot smo jih imenovali) iz jelovega lesa. Seveda smo to nalogo zaupali Tovarni lesnih izdel-

kov Stari trg, kjer imajo tudi svojo žagalnico in seveda možnost za izbiro ustrezne surovine za tak, dokaj zahteven izdelek.

Po pošiljki prvega vagona tega blaga smo nekoliko zadržano pričakovali reakcijo kupca, ki pa je bila na srečo ugodna. Kupec je ne le znova naročil takšne omariče, temveč je razširil program na več različnih izdelkov za opremo kopalnic in savn. Tako je nastal TOALETNI oziroma KOPALNIŠKI PROGRAM — ki se je, sicer ne v velikih količinah, toda vendar začel razvijati na tržišču Skandinavije.

Pred nekaj dnevi smo na pobudo predstavništva Slovenijalesa iz Kopenhagna in dosejanega kupca organizirali razstavo tega programa, kamor smo povabili tudi predstavnike nekaterih velikih blagovnih hiš in magazinov iz vse Evrope. Uspehi te razstave so bili nad pričakovanjem tako ugodni, da bo kopalniški oziroma toaletni program še nekoliko razširjen zapolnil vse kapacitete TLI Stari trg za leto 1975. Če sklenemo pogodbe še z nekaterimi velikimi kupci, ki se razstave iz različnih razlogov niso mogli udeležiti, bo ta posel v celoti zamenjal izpad proizvodnje stolov K-33 in K-36 v Tovarni lesnih izdelkov.

F. Turk

Stanovanjska vprašanja po novem

V JAVNI RAZPRAVI JE PREDLOG SPREMENB SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O UREJANJU STANOVANJSKIH ZADEV

13. februarja so se sestali predstavniki vseh temeljnih organizacij in skupnih dejavnosti — v glavnem predsedniki stanovanjskih komisij, člani koordinacijske komisije za stanovanjske zadeve BRESTA ter predstavniki družbeno političnih organizacij in samoupravne delavske kontrole. Omenjeni predstavniki so z delavci ustreznih strokovnih služb temeljito obdelali pripombe, mnenja in predloge organov in posameznikov ter se v luči lastnih ugotovitev odločili, da dajo v javno razpravo vrsto predlogov za spremembo in dopolnitev dosejanje ureditve stanovanjskih vprašanj. Na glavne izmed njih naj opozorimo v tem sestavku.

— Stanovanjske zadeve naj se uredijo v dveh sporazumih — posebej za posojila in posebej za dodeljevanje stanovanj. Glavni razlog je v tem, da se posojila urejajo in dodeljujejo zgolj v okviru posamezne temeljne organizacije, stanovanja pa skupno — v vseh temeljnih organizacijah in v skupnih dejavnostih v okviru Cerkniske oziroma Loške doline.

— Delavski svet temeljne organizacije naj odloči, kolikšen del sredstev bo namenil za novogradnje in kolikšen za adaptacije. Pri tem preuči predlog stanovanjske komisije, dejanske razmere in razpoložljiva sredstva. Delitev se nato opravi po dveh ločenih prednostnih listah.

— Merilo »sedanji stanovanjski položaj« se poveča za 9 točk s popravkom točkovanja pri sanitarijah in z dodatkom: 4 točke, če v stanovanju ni elektrike — 3 točke, če v stanovanju ni vodovoda — 3 točke.

— Merilo »pomembnost delovnega mesta« se priredi tako, da

ustreza tudi pogojem vrednotenja zahtevnosti dela, ki ga uvažamo.

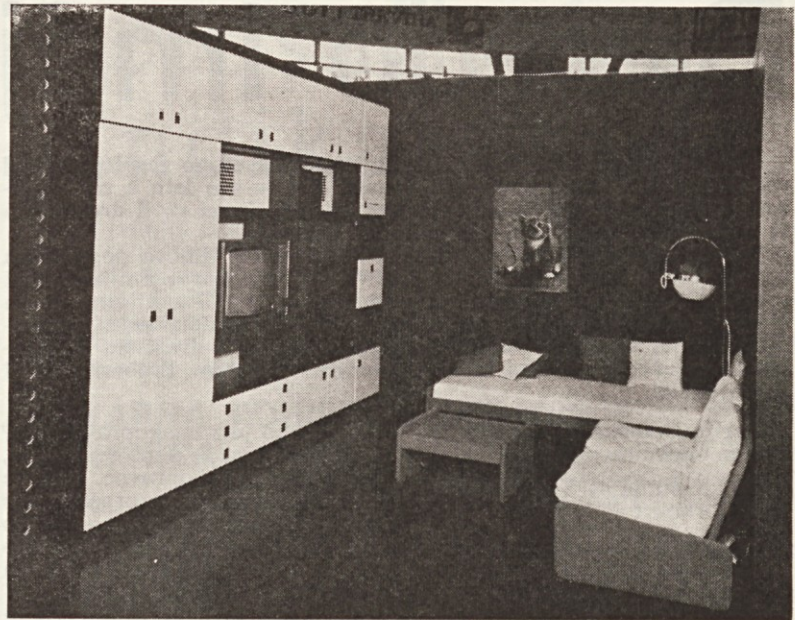
— Merilo »prepušitev družbenega stanovanja BRESTU« se različno uporablja za tiste delavce, ki prepuste stanovanje mimo tistih, ki se preselijo v drugo stanovanje zaradi določil v zvezi z osnovnim stanovanjskim standardom.

— Najvišje dovoljeno posojilo se določi na 30 odstotni vrednosti trosobnega stanovanja — s tem se vsaj delno približamo dejanskim kreditom na BRESTU.

— Pristojni organ je prek pristojne službe upravičen in dolžan nadzorovati namensko uporabo posojila, delavec pa se je takemu nadzorstvu dolžan podvreči.

Predlog vsebuje še nekatere spremembe. Verjetno se bodo z njimi podrobneje »pozabavali« predvsem delavci, ki nameravajo vložiti prošnjo za dodelitev posojila ali stanovanja.

Z. Zabukovec

Novost iz Brestovega programa — COLOMBINA

Živa dejavnost Zveze komunistov

Pred sprejemanjem letnih planov za temeljne organizacije in za delovno organizacijo BREST kot celoto je bilo pri nas povsod čutiti živo dejavnost, pa naj si bo med člani kolektivov, v organih upravljanja, posebno pa še med člani zveze komunistov.

Vsi se zavedamo, da smo plan za leto 1975 sprejemali v zelo nestabilni gospodarski situaciji v svetu. Priča smo recesijskim, kriznim in inflacijskim gibanjem, ki zajemajo zahodna kapitalistična gospodarstva in države, ki se nikakor ne morejo sprijazniti z dejstvom, da je za vse to v veliki meri kriv kapitalistični sistem, v katerem vladajo mednarodni monopoli in katerih edina skrb je, kako bodo iztržili pri svojem poslu čimvečji dobiček. Pri tem pa zvrtačajo krivdo za vse težave, ki so zajele svetovno gospodarstvo, na manj razviti svet, ki se je začel osveščati in spoznavati, da je njihov gospodarski in družbeni razvoj odvisen od njih samih ter zahtevajo zato pravičnejšo delitev ustvarjenega dohodka in enakopravno sodelovanje na vseh področjih.

Vse to je bilo treba nujno upoštevati pri sestavi letnih planov, ki so izdelani na izhodiščih in stališčih, sprejetih na zadnjih kongresih zveze komunistov.

Na zboru vseh komunistov Brest, 24. januarja, je bila živahna in konstruktivna razprava, ki je pokazala na napake pri našem delu, obenem pa nam je postavila tudi naloge in nakazala smer našega prihodnjega dela. Le-to izvira iz plana, ki je zgrajen na rasti produktivnosti, zaostreni poslovni in delovni disciplini, racionalnosti poslovanja ter objektivni in vsestranski informiranosti vseh zaposlenih delavcev, zlasti pa v poglobljanju delavske

samouprave. Ta mora sloneti na ustavnih določilih in na spoznanju, da je dolžnost vseh, boriti se za čim večji ustvarjeni dohodek in da od tukaj izvira pravica gospodariti in razpolagati z ustvarjenim dohodkom.

Izrecena je bila tudi kritika, da se posamezne temeljne organizacije trgovine SOZD Slovenijales premojo zavzemajo za to, da bi zazivele samoupravna določila, ki so bila sprejeta ob podpisu samoupravnega sporazuma ob pristopu v SOZD Slovenijales v Liriji 20. aprila lani, ki bi lahko zagotavljala pocenitev proizvodnje in prodaje. Tako pa smo prica starih in preživem načinom dela in poslovanja, ki bolj vodijo v dezintegracijo kot pa v integracijo.

Komunisti so se še zlasti zavzeli za povečanje izvoza na vzhodna in zahodna tržišča ter obenem za zmanjšanje uvoza. Tudi Brest mora prispevati svoj delež k izboljšanju zunanjetrgovinske bilance ter k razvoju in graditvi domače surovinske baze. Zato se morajo člani zveze komunistov Brest, ki delajo v različnih organih, zavzemati za izboljšanje pogojev za izvoz predvsem končnih izdelkov, ki so že opremljeni, ne pa da izvažamo surovine, ki jih primanjkuje na domačem trgu.

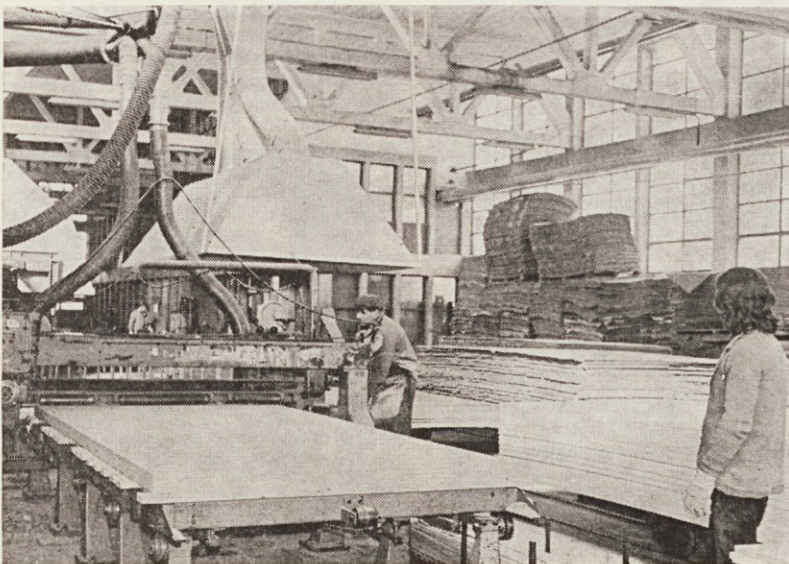
Komunisti so kritično ocenili tudi sedanjo organizacijsko strukturo Brest, ki se ni spremenila že več let nazaj. Zavzeli so se za to, da se izdela predlog organizacije Brest; še zlasti je to nujno potrebno na področju prodajne službe, ki si mora bolj prizadevati za povečano prodajo.

Ker bo letos prišlo na Brest večje število strokovnjakov, so se komunisti zavzeli za to, da se izdela program, na podlagi katerega se bo ta kader sistematično in organizirano uvajal in usposabljal za samostojno delo in s tem prispeval k prihodnjemu razvoju Brest. Sprejeto je bilo tudi stališče, da je treba izredni študij omogočiti še zlasti tistim kadrom, ki že zasedajo delovna mesta, za katera nimajo zahtevane izobrazbe. Omogočiti je treba, da si jo pridobijo do leta 1980, kar je v skladu z družbenim dogovorom o kadrovski politiki v občini Cerknica.

Komunisti so na tem zboru ob sodili neodgovorno delo odgovornih komunistov v izvršnem svetu občine, ker niso poskrbeli, da bi bila razdeljena in bi oživela sredstva, ki so namenjena za usmerjeno stanovanjsko graditev, čeprav ugotavljamo, da v občini primanjkuje stanovanj.

Sprejeto je bilo tudi stališče, da se morajo komunisti, ki delujejo v različnih delegacijah, v samoupravnih interesnih skupnostih in v organih upravljanja, do-

Konec na 4. strani

Formatiziranje plošč v TIP Cerknica

Besedo imajo naše sodelavke

Najbrž ni prav, da samo enkrat letno posvetimo resnično nekaj več pozornosti našim delovnim ženam, saj se vse leto z vso odgovornostjo predajajo delu na delovnem mestu, doma svoji družini, pa še v družbeno-političnem delovanju in drugod.

Prav zato, da bi osvetlili njihove težave in njihove poglede na svoje mesto v družbi, smo pripravili vrsto razgovorov z njimi. Naši sodelavci so se v nevezanih razgovorih pogovarjali z njimi o vsem mogočem: o njihovi enakopravnosti, o njihovem delovanju v samoupravljanju, družbeno-političnih organizacijah in društvih, o vprašanih otroškega varstva in še o marsičem drugem. Preberimo, kaj so povedale!

Marija Demšar — Tovarna pohištva Cerknica

Minka Šubic — Tovarna pohištva Cerknica

— Kako se po vašem mnenju vključujejo žene v samoupravljanje; ali imajo možnost sodelovanja?

Marija Demšar

Demšarjeva: Delavke se lahko vključujejo v organe upravljanja, tako lahko sodelujejo. Saj jih vedno volimo. Res pa je, da žene ne moremo biti tako aktivne kot moški, saj nas po končanem delu čaka še veliko opravil doma.

Šubičeva: Žene smo bolj obremenjene z delom kot moški. Zato se moški lažje vključujejo v samoupravljanje.

Minka Šubic

ŽIVA DEJAVNOST ZVEZE KOMUNISTOV

Nadaljevanje s 3. strani

sledneje boriti za izvajanje politike zveze komunistov, pa tudi za uveljavljanje nove ustave. Vse delo mora bolj temeljiti na programih konkretnih akcij in dela, ker je bilo ugotovljeno, da so posamezni sestanki in seje organov upravljanja ali političnih organizacij preslabo pripravljene in so zato sestanki dolgi in neučinkoviti.

Letos nas čaka vse, posebno pa še komuniste, veliko dela in težav, ki pa jih bomo rešili le s skupnim doslednim in odgovornim delom ter z večjo zavzetostjo v organih upravljanja. Prizadevati si bomo morali za hitrejšo uresničevanje ustave, pa tudi konkretne akcije na področju organizacije, varčevanja in dela, katerih cilj mora biti boljše gospodarjenje in s tem tudi boljši standard. J. Gornik

— Kako je z enakopravnostjo? Demšarjeva in Šubičeva: O, ja, žene smo enakopravne, saj se družbeno politične organizacije in vsi odgovorni trudijo, da smo žene zastopane v organih. Težave pa sva navedli že v prvem odgovoru.

— Kako je z otroškim varstvom?

Demšarjeva: Varstvo otrok je zmeraj vprašanje zase.

Šubičeva: Varstvo otrok je dobro organizirano, vendar se mora še razširiti. Potrebni so udobnejši prostori in celodnevno varstvo. Sedaj to vprašanje rešujejo starši s tem, da oče in mati ne delata oba v isti izmeni. Z otroki smo starši premalo skupaj.

— Mislite, da je referendum za samoprispevek za šolstvo nujen?

Demšarjeva: Šolo je potrebno razširiti in modernizirati. Res pa je, da je dosti dajatev, ki bremeni naš osebni dohodek. Veliko stvari je, ki jih uvažamo, namesto da bi jih sami izdelovali in pridelovali. Pri tem mislim tudi na kmetijstvo. Tako nam bi ostalo več denarja za reševanje takih vprašanj.

Šubičeva: Referendum je potreben. Samo da bo denar resnično namensko in koristno porabljen, ne pa tako kot za vodo, ki je slaba.

— Kakšni se vam zdijo medsebojni odnosi?

Demšarjeva in Šubičeva: Medsebojni odnosi so v naši temeljni organizaciji dobri. Res pa je tudi, da prihaja med nami do posameznih nesoglasij, ki so ob delu razumljiva.

Pogosto delavci kritizirajo stvari zato, ker niso o njih seznanjeni. Veliko delavcev se ne udeležuje zbora delavcev, potem pa prav ti najhujše kritizirajo sklepe zbora. Namesto, da bi se delavci sestankov udeleževali in tudi povedali svoje stališče.

MARIJA SLOSEL, delavka v oddelku polyuretana v Tovarni ivernih plošč je o vlogi žene v naši samoupravni družbi povedala naslednje:

»Mislim, da je žena, ki je delavka v tovarni, doma gospodinja in mati, poleg tega pa deluje še v družbeno političnih organizacijah, preveč obremenjena. Res je tudi, da jo lahko vsestran-

Marija Šlosel

sko delo osrečuje. Da je pri svojem delu enakopravna, to bi težko rekla, saj je na primer za isto delo na istem delovnem mestu slabše plačana kot moški.»

Majda Šega je zaposlena v Tovarni pohištva Martinjak, v tapetništvu, že petnajst let, je mati treh mladoletnih otrok.

Aktivno dela v organih upravljanja, saj je članica sveta za

kadrovske, socialne in stanovanjske zadeve ter članica izvršnega odbora sindikata TP Martinjak.

»Mislim, da ženska lahko sodeluje v samoupravljanju. Treba je samo zbrati voljo in si ustvariti prepričanje, da je to življenjska potreba, saj si danes ne moremo zamišljati, da nam bo nekdo drugi urejal stvari.

Majda Šega

Delo v tovarni in delo doma si nekako usklajujem. Seveda mi je pri tem v močno oporo mož, ki je tudi zaposlen v naši tovarni. Ženske so v naši družbi enakopravne, kar zadeva pravice in dolžnosti, ki jih imamo urejene z našo samoupravno ureditvijo. Mogoče so še pomanjkljivosti, ki pa si jih moramo žene po svoji lastni presoji urediti tako, da si bremena v družinskem krogu delimo.

Z varstvom otrok zaenkrat nimam težav, ker imam to doma urejeno. Vendar pa sodim, da bo treba temu vprašanju posvetiti več pozornosti ne samo v mestih in večjih središčih, ampak tudi v vaseh, iz katerih so žene prav tako zaposlene, nimajo pa nobene možnosti za organizirano varstvo otrok.

Zadnje čase se govori o referendumu za samoprispevek za izboljšanje šolskih objektov. Vse matere smo zainteresirane, da se našim otrokom izboljšajo pogoji za šolanje in izpopolnjevanje. Prepričana sem, da so o tem tudi ostale žene takih misli.

Želim, da bi tudi v prihodnje imeli v tovarni dovolj dela, s čimer bi se seveda izboljšal naš vsakdanji standard, in se krepili naši medsebojni tovariški odnosi.

Kristina Zbačnik je zaposlena v Tovarni pohištva Martinjak na delovnem mestu embalaranje izdelkov že enajst let. Je mati treh otrok, od katerih hčerka študira v Ljubljani, dva pa obiskujeta osnovno šolo.

Je članica delavskega sveta temeljne organizacije.

Če ni obremenjena s kakšnimi posebnimi težavami, tudi ženska kaj lahko sodeluje v samoupravljanju. Če hoče delavec kaj več vedeti, mora nekje aktivno sodelovati, vse to pa mora biti usklajeno z delom doma in v tovarni. Žena je danes, posebno v

Kristina Zbačnik

ureditvi, kakršno imamo mi, enakopravna pri odločanju.

O varstvu svojih otrok nisem nikoli razmišljala, ker imam to urejeno doma pri starših. Vendar pa mislim, da bo treba o tem vprašanju še razmišljati, saj so posebno oddaljeni kraji za varstvo otrok prikrajšani.

Zaenkrat sem zadovoljna s svojim delovnim mestom, želim pa si tako kot ostale moje sodelavke in sodelavci, da bi se standard delavcev z njihovimi prizadevanji pri delu izboljšal.

Frančiška Klančar iz Starega trga je stara triinpetdeset let; zaposlena je v TLI Stari trg v stolarni in dela pri brušenju laka v lakirnici komaj tri leta. Za Brestov Obzornik je povedala:

»Rojena sem bila na Blokah. Doma sem s kmetije, toda že v stari Jugoslaviji sem morala služiti za dekle v Starem trgu pri Benčinu v gostilni. V službah smo bile prej ženske veliko bolj zapostavljene, kakor so danes. Po-

Frančiška Klančar

tem, ko sem se poročila, sem ves čas delala doma v Starem trgu na kmetiji. Ker pa moja hčerka študira za laborantko in jo moramo sami vzdrževati, sem se zaposlila predvsem zato, da bi jo lahko vzdrževala. Sedaj pa sem se v tovarni tako privadila, da bi šla težko zopet domov. Všeč mi je predvsem delovno mesto in se s sodelavkami dobro razumemo.

Menim, da je danes ženska vsestransko enakopravna. Še več, veliko ugodnosti imamo, ki so nam zajamčene z novo ustavo. To zlasti velja za mlajše matere, nosečnice in matere z majhnimi otroki. Pa tudi zaposlene smo zvečine in nismo več tako odvisne od moževih plač, kot je bilo nekdanj. Da bi ne bilo slabše, pa bi bila kar zadovoljna.»

Milka Žagar

Milka Žagar je vodja kuhinje v delavski restavraciji v TLI Stari trg.

»Za Dan žena sem vedno rada pripravljala dobrote za priredit-

ve ali zakuske, če nam je sindikat kaj organiziral. Sicer pa moram stalno skrbeti za 230 delavcev — to je pravzaprav moja družina. Še posebno moram skrbeti, da imajo delavci dovolj hrane, zlasti tisti, ki opravljajo zelo težka fizična dela.

Danes so pravice žene v družbi veliko večje, kot so bile nekdanj. Ženska, če je zaposlena, se lahko tudi sama preživlja, včasih pa smo bile odvisne od moža in njegove plače.

V kolektivu se zelo dobro počutim. Letos bom deset let na Marofu in vseskozi delam v kuhinji dokaj odgovorno in naporno delo. Ker imam rada kolektiv, mi ni težko prenašati tudi težkih obremenitev.

ALBINCA PREVEC — Tovarna pohištva Stari trg

Ob delu, ki ga opravljaš, imaš stalne stike z ljudmi, bodisi s sodelavci, pa tudi z ljudmi izven tovarne. Z vrsto vprašanj, zahtevkov in naročil se dnevno srečuješ. Ti je tako delo všeč?

— Res je, ljudi z njihovimi navadami in nagnjenji spoznaš šele potem, ko imaš z njimi opravka. Vsak zahteva vso pozornost le zase, vedno so njegove težave na prvem mestu. Včasih imam vsega skupaj do vrh glave.

Ne glede na to pa sem z delom zadovoljna, saj na delo samo in na ostale delovne pogoje nimam pripomb, razen na osebne dohodke. Ti so spriči današnjih življenjskih stroškov vsekakor prenizki. Sicer pa smo bolj ali manj vsi na istem.

Če se povrnem z mislimi nazaj, na delo z ljudmi, naj povem, da imam toliko opravka z njimi, da tako rekoč poznam življenje vsakega — njegove skrbi in težave, uspehe ali neuspehe. Tako je pač delo.

Kako ocenjuješ družbeni položaj žensk v tem kolektivu? Prihaja do izraza njihova enakopravnost, ki je tolikokrat poudarjena?

Albinca Prevec

— Mislim, da smo ženske v tem kolektivu v vsem dejansko enakopravne. Celotno več, lahko rečem, da smo deležne s strani moških celo posebne pozornosti. Do nas se vedejo dokaj kavalirsko, kot temu pravimo. Prav tako je pri odločanju o vseh stvareh.

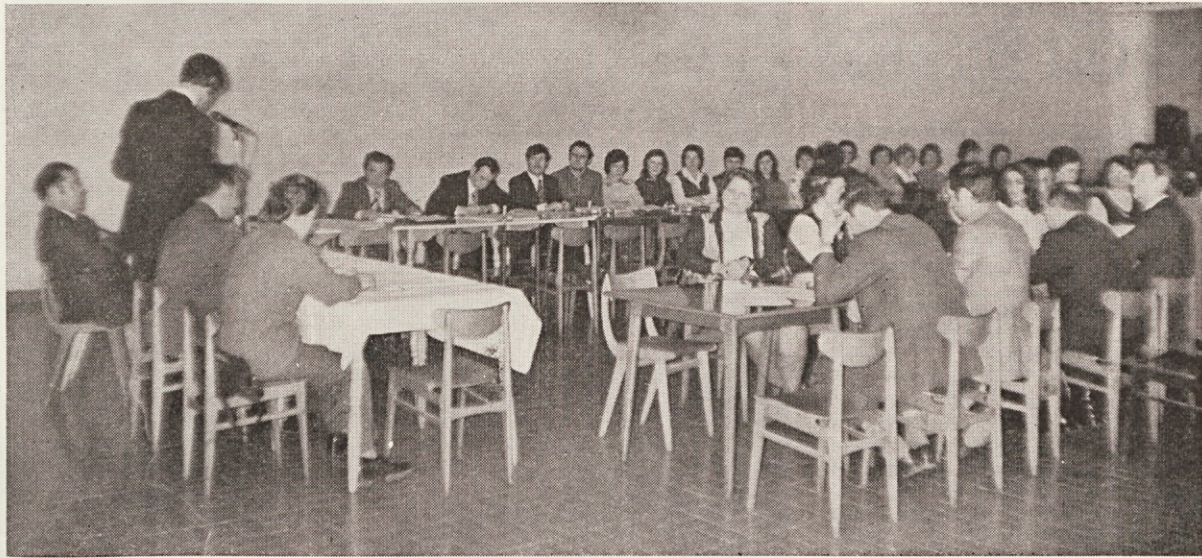
V nasprotnem primeru pa bi si svoje pravice vzele same; na to nas je čas že navadil. Vsekakor bi v svojih zahtevah tudi uspele.

ANKA OZBOLT — Tovarna pohištva Stari trg

Dvanajst let je minilo, kar si postala članica tega kolektiva. Kako se počutiš v njem?

— Na splošno sem zadovoljna, saj se dokaj dobro razumemo s sodelavci, pa tudi na delovne pogoje nimam posebnih pripomb. Le premeščanja z enega na drugo delovno mesto mi niso všeč. Sicer pa smo vsi delavci — posebno pa v montažnih oddelkih na tem. Se pač moramo prilagajati zahtevam proizvodnje.

Konec na 5. strani

Z letošnjega občnega zbora sindikata v TP Cerknica

Besedo imajo naše sodelavke

Nadaljevanje s 4. strani

Pripombe imam tudi na način delitve osebnih dohodkov in pomanjkljiva merila pri tem; opazam namreč, da je na nekaterih delovnih mestih neprimerno lažje preseči normo kot na drugih. Sicer pa vsi pričakujemo, da bo novi način vrednotenja dela, ki ga prav sedaj uvajamo, te nepravilnosti odpravil.

Pogosto je govora o dvojni obremenjenosti delavk-mater, to je delo v tovarni ter delo in skrb za družino. Kako te stvari ti rešuješ?

— Ne vem, kako bi bilo, če ne bi imela tako dobre tašče. Njej gre zasluga, da so otroci v varnih rokah, s čemer sem popolnoma razbremenjena teh skrbi. Pa tudi sicer — ko prideva z možem z dela, naju čaka kosilo na mizi. Taka pomoč mi zelo veliko pomeni. Razumljivo pa je, da nimajo vse delavke-matere takih pogojev. Težko si predstavljamo njihovo delo v tovarni ter skrb za gospodinjstvo in družino.

Anka Ožbolt

Besedo imata Francka IVANČIČ, delavka v prerezovalnici iprena na Rakeku, in Erna ŽUNIČ, tehnolog za oplemenitenje iverko v investicijski skupini.

Tovarišica Ivančičeva je mati treh že krepkih sinov, od katerih

Francka Ivančič

se je eden odločil celo za poklic pomorščaka. Član Bresta je štiri leta, pred tem pa je več let opravljala odgovorno delo pri Dinosu.

Povedala je:

»Od vsakega posameznika je odvisno, kako in v kolikšni meri se bo vključil v družbeni proces. S kvaliteto tega vključevanja je povezano tudi soodločanje.

Zena, ki je povrh še mati in seveda tudi gospodinja, stežka ujame čas potem, ko je konec njene dnevne obveznosti na delovnem mestu v podjetju, še za kakšno drugo delovanje, ki ni povezano z dolžnostjo gospodinjice, matere in žene. Vsekakor pa se mora tudi za to najti del časa. Vse večja družbena skrb za varstvo predšolskih in celo šoloobveznih otrok vsekakor sprošča materi marsikatero skrb. Toda to je že za mano. Moji otroci so že v takih letih, da bo to kmalu postala že njihova skrb. Pa vendar želim, da bo bolje, kot je bilo nekoč.

Na področju družbenega standarda je na Brestu dosti storjenega kljub naraščajočim življenjskim stroškom. Upam pa, da bomo s skupnimi močmi in s tovariškimi odnosi zmožni prebroditi vse.

In kaj poreče tovarišica Žuničeva, prav tako mati dveh deklic in povrh še večletna aktivna športnica in organizatorica:

»V zadnjem letu se je sestava v organih upravljanja glede na delež žensk znatno izboljšala nam v prid, vendar ne povsod. Po mojem mnenju tiči vzrok, da

Erna Žunič

je še vse premalo tistih žena, ki ne sodelujejo v družbenopolitičnem in samoupravnem procesu, ravno v nas samih. Saj same predlagamo v različne organe le moške. Zakaj?

Zaposlene žene in matere nas po prihodu z dela čakajo družina in dolžnosti, ki niso prav nič manjše od službenih. Moramo biti prav vse! Vzgojiteljice, učiteljice, kuharice, sobarice in še bi lahko naštevala. Zato se upravičeno lahko vprašamo, kako sploh lahko uspešno sodelujemo

v prostem času, ki ga praktično niti ni, še v družbenopolitičnem procesu. Vsekakor so izjeme. V sodelovanju soproga so možnosti, posebno na področju športa. Enakopravnost žensk je v naši družbi formalno urejena, toda tradicija in vzgoja še vedno narekujejo dejstvo, da žena podpira tri hišne vogale. Menim, da nikakor ne bi smeli posvečati pozornosti ženam samo ob njihovem prazniku, temveč naj bi to bila vsakdanja praksa, ker bomo le tako lahko prišle do enakopravnosti, ki nam gre.

Nekaj besed želim spregovoriti še o otroškem varstvu pri nas, kjer živimo in ustvarjamo. Prostor stare osnovne šole niso niti funkcionalno niti prostorsko primerni za bivanje naših malčkov. Tudi primerno število vzgojiteljskega kadra bi bilo potrebno zagotoviti in rešiti njihova stanovanjska vprašanja. Še in še bi lahko naštevala, da igrišča sploh ne omenjam, saj ga ni, ki bi ustrezal otrokom.

Vsekakor je res zadnji čas, da se je začelo resno (vsaj tako menim), misliti na objekte za vzgojo in izobraževanje. Veliko govorimo, pišemo in načrtujemo o organizaciji celodnevne pouka v šolah. Kako bo to rešeno pri nas, je res težko, zelo težko reči, saj še za sedanjí pouk primanjkuje učilnic.

Pri vseh referendumih je treba ljudem lepo in po pravici povedati, za kaj gre in kakšne so potrebe. Razumeli bodo, saj živijo za otroke in njihov in svoj boljši jutri.

Lepo in prav sta povedali. Res je tako. Čeravno smo slišali le dve od mnogih, se verjetno odgovori ne bi bistveno razlikovali.

Razgovore so pripravili: S. Bogovčič, J. Klančar, B. Levec, F. Mlakar, F. Mulec, M. Šepec in I. Skrabc

V TOVARNI POHIŠTVA CERKNICA JE GORELO

11. februarja je zagorelo v lakirnici Tovarne pohištva Cerknica. Delavka, ki dela poleg valjčne brusilke, je ob 20. uri opazila na tem stroju majhen plamenček. Še preden je utegnila poseči po gasilnem aparatu, je že zagorel ves stroj, istočasno pa se je požar po ventilacijskih cevah prenesel tudi na filtrirno napravo za brusni prah. Delavci so alarmirali gasilce in pričeli gasiti goreči stroj z ročnimi gasilnimi aparati. Gasilci so požar zelo hitro omejili in pogasili.

Požar je pomenil veliko nevarnost za vso tovarno, saj je nastal v požarno najbolj občutljivem oddelku, v lakirnici. Hitro posredovanje naših gasilcev in drugih delavcev podjetja je preprečilo veliko gospodarsko škodo. Sredstva, ki jih vlagamo v usposabljanje delavcev za take primere in v nabavo gasilnega orodja, so se nedvomno bogato obrestovala. V. Žnidaršič

Letošnji zbori sindikata

V zadnjih dneh januarja in v začetku februarja so bili po vseh BRESTOVIH temeljnih organizacijah in v Skupnih dejavnostih občni zbori sindikata. Vsi občni zbori so bili delavni in bogati z zaključki, kar kaže, da dobi sindikat tudi v naši delovni organizaciji vse večjo in pomembnejšo vlogo.

Poglejmo, kaj o posameznih zborih po TOZD in v Skupnih dejavnostih pišejo naši sodelavci.

TOVARNA POHIŠTVA CERKNICA

Občni zbor sindikata TOZD Tovarne pohištva Cerknica, ki je bil 25. januarja, je bil delaven in ustvarjalen.

Cerprav je bila udeležba slabša kot običajno, je bila razprava vsebinsko bogata in vsestranska.

Predsednik sindikata je v poročilu navedel, da se mora sindikat boriti za spreminjanje dosedanjega, za boljše samoupravljanje. Dejal je tudi, da je bilo v zadnjem obdobju v družbenem življenju toliko sprememb, da je sindikat dobil prvo mesto v naši družbi. Predsednik je še zlasti opozoril na odgovornost, ki naj bo na vseh ravneh, da bi tako lahko premagali vse težave, ki jih prinašajo družbenoekonomске razmere.

Na občnem zboru je bil tudi glavni direktor, ki je v svoji razpravi seznanil delegate o gospodarskih razmerah podjetja in zunaj njega.

Na podlagi razprave, ki je bila, kot že rečeno, zelo bogata, saj so delavci šli pred mikrofoni in konstruktivno osvetljevali neresena vprašanja in prispevali konstruktivne predloge, je bilo sprejetih več zaključkov, med drugimi tudi naslednji:

— informiranje je bistveni del samoupravljanja, zato bo sindikat vplival na preosnovo tega sistema na vseh področjih.

— Sindikat naj se tudi v prihodnje zavzema za organizirano rekreacijo zaposlenih.

— Glede na gospodarsko situacijo in delovanje inflacije na povečanje stroškov poslovanja naj bi izdelali program varčevanja, ki naj bo konkreten in iz katerega bo jasno, kje in kako varčevati.

— Sindikat se bo zavzemal za večjo delovno disciplino in za pravilni odnos do dela, saj je v zadnjem času čutili razrahlanost v tem pogledu. Sindikat se bo zavzemal za odpravo nedisciplin s konkretnimi akcijami, ker se zaveda, da sta tudi delovna disciplina in odnos do dela važna dejavnika za stabilizacijo gospodarjenja, s tem pa tudi socialna varnost delavcev.

— Zbori delavcev naj bodo sklicani po vnaprejšnji objavi gradiva na oglasnih deskah, tako da bo doseženo soglasje na zboru odraz zavestnega odločanja delavcev.

— Rečeno je bilo, da je treba pohiteti z izdelavo samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov in pri tem upoštevati določila sindikalne liste.

Na koncu so delegati občnega zbora sprejeli še letni delovni

Ivan Najger

načrt, na podlagi katerega bo sindikat deloval.

O prihodnjem delu sindikata je novi predsednik izvršnega odbora Ivan Najger povedal naslednje:

Zavedamo se, da sindikalno delo ni v vodstvu, ampak v mobilizaciji članov delovne skupnosti za določene akcije.

Sindikat bo deloval po sprejetem letnem načrtu. Največ pa bomo svojega dela posvečali razpravljanju o pristopu k posameznim samoupravnim sporazumom ter financiranju samoupravnih interesnih skupnosti. V tem obdobju se bo naš sindikat zavzemal tudi za uresničevanje zaključkov občnega zbora.

TOVARNA IVERNII PLOŠČ CERKNICA

Občni zbor osnovne organizacije sindikata Tovarne ivernih plošč je bil 1. februarja. Predsednik izvršnega odbora Franc Klančar je najprej predlagal dnevni red, ki je bil soglasno sprejet. Po izvolitvi delovnega predsedstva je o delu izvršnega odbora v preteklem mandatnem obdobju poročal njegov predsednik, ki je poudaril, da so tudi za to obdobje značilne tiste stalne težave, ki spremljajo tovarno tako rekoč že od same ustanovitve. Skoraj vsa prizadevanja sindikata, vse naloge, ki si jih postavlja predse, naletijo na tisto večno vprašanje: pomanjkanje denarja. Edino, kar se je v tem času res bistveno izboljšalo, je prehrana, topli obrok tudi ponoči, kar je za nas še posebnega pomena.

Jože Mrak

V razpravi na poročilo je na vprašanje v zvezi z zaposlitvijo delavcev tovarne ivernih plošč v novi tovarni dal pojasnilo direktor investicijske skupine, ki je dejal, da bodo imeli pravico do zaposlitve vsi delavci vseh TOZD, ki bodo izpolnjevali pogoje, ker pač vse temeljne organizacije investirajo sredstva v novo tovarno. Predvideva se predvsem kvalificirana delovna sila, mehaniki-elektrikarji, pa tudi kader iz stare tovarne ivernih plošč. Čas obratovanja stare tovarne bo pogojen s stanjem na tržišču, vzporedno pa se bo še naprej razvijal oddelek mehke plastike.

Sprejeta so bila pravila in delovni načrt osnovne organizacije. Dosedanji organi sindikata so dobili razrešnico, hkrati pa sta se konstituirala nov izvršni in nadzorni odbor. V razpravi o samoprispevku za potrebe šolstva Konec na 6. strani

Letošnji zbori sindikata

Nadaljevanje s 5. strani
in otroškega varstva so prišle do izraza slabe izkušnje z dosedanjimi podobnimi akcijami. Da ne bi prišlo do podobnih nepravilnosti, naj bo imenovan nekak nadzorni organ. Izražena je bila želja po ureditvi pri nas šepajočega zobozdravstva, če ne drugače, pa morda v okviru delovne skupnosti.

Za novega predsednika izvršnega odbora je bil izbran JOŽE MRAK, ki je povedal naslednje o svoji na(d)logi:

»Biti predsednik sindikata je zelo nevhvaležen posel. Da ne bi vse ležalo na plečih predsednika, pričakujem pomoč vseh, še posebno izvršnega odbora pri reševanju poglobitvenih nalog, ker si le tako lahko obetamo uspeh. Naš kolektiv je majhen, težko je dobiti ljudi skupaj, deloma tudi zaradi take strukture dela. Zato čutimo potrebo po povezovanju z ostalimi našimi sindikalnimi organizacijami, na primer s Tovarno pohištva Cerknica, ki nam je najbližje. Prizadevali si bomo za uveljavitev določil sindikalne liste, kar pa je bolj malo odvisno od nas, saj mimo samoupravnega sporazuma ne moremo. Radi bi poslali delavce, ki so potrebni zdravljenja, na brezplačen oddih v toplice.

Ena od nalog je tudi skrb za rast standarda zaposlenih. To seveda zavisi od produktivnosti, vemo pa, da je pri nas proizvodnja napeta do vrha. Skratka, delovni načrt, ki smo ga sprejeli na občnem zboru, bomo skušali čim uspešneje izpolnjevati.«

F. Mulec

TOVARNA POHIŠTVA MARTINJAK

Podobno kot prejšnja leta je bila tudi letos redna konferenca sindikata TOZD Tovarne pohištva Martinjak delovna in uspešna.

2. februarja so se zbrali člani sindikata v delavski restavraciji in prisluhnili poročilu predsednika Matija Šega, ki je objektivno prikazal vse dobre in slabe strani delovanja, ki so v dveletnem obdobju spremljale organizacijo.

Dotaknil se je aktivnosti organov upravljanja, ob tem ocenil stanje temeljne organizacije in ugotovil, da so bila prizadevanja prav v zadnjem letu izredno plodna. Dodal je, da so k rezultatom prispevale velik del tudi družbeno politične organizacije, ki aktivno delajo.

Razprava, ki je bila dokaj živahna, je pokazala, da je še vrsta vprašanj, ki jih bomo morali urediti čimprej. Izmed teh vprašanj je bilo izrazito vprašanje starejših delavcev, ki nimajo nobenih ugodnosti v primeri z mlajšimi. Enotna je bila zahteva, naj se uvede dodatek na stalnost, kar predvideva že sindikalna lista.

Ob razpravi o poslovanju v letu 1974 je živo tekla beseda o prodaji naših izdelkov. Razprava je tudi kritično ocenila združitev v Slovenijalesom. Dane obljube, ko smo pristopili k temu podjetju, posebno glede prodaje naših izdelkov, se ne izpolnjujejo tako kot smo se dogovorili na naših zborih. Zahteve so bile, naj

se to vprašanje čimprej zadovoljivo reši.

Mnogo pozornosti so v razpravi posvetili tudi prihodnjemu standardu delavcev, doslednejšemu prizadevanju za produktivnost in s tem boljši delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Na koncu pa je bil izoblikovan tudi predlog, naj se letos ob trideseti obletnici osvoboditve in 25. obletnici delavskega samoupravljanja da posebno obeležje, ki naj bo izraz vse dosedanjih prizadevanj celotnega kolektiva temeljne organizacije in skupnega podjetja Brest.

Za novega predsednika sindikalne podružnice TOZD TP Martinjak je bil izvoljen TONE LOVKO.

I. Škrabec

TOVARNA LESNIH IZDELKOV STARI TRG

Novoizvoljeni predsednik sindikata TLI Stari trg ŠTEFAN DAJČ je delavec v skladišču žaganega lesa. Izvoljen je bil zaradi prizadevanja za pravice in interese delavcev.

Na občnem zboru, ki je bil dokaj dobro obiskan, je bilo ocenjeno delo sindikata v pretekli mandatni dobi. To delo je bilo dokaj zahtevno, zlasti pri oblikovanju novega delegatskega sistema in poglobljanja samoupravljanja. »Tudi v prihodnje moramo to delo nadaljevati. Porajale se bodo nove zahteve in nove težave. Na to sem pripravljen in dobro vem, da bom moral veliko časa posvetiti temu področju. Če so me delavci izvolili, moram biti pač pripravljen na vse, da bom zastopal njihove interese,« je govoril novi predsednik in nadaljeval:

»V TLI Stari trg sem zaposlen komaj dve leti, vsega skupaj pa sem v Loški dolini pet let. Predsednik sindikata pa sem bil že pri Kurivu v Ljubljani. Tedaj se je sindikat ukvarjal več z rekreacijo, izleti, nabavljal je ozimnico po nižjih cenah in podobno. Danes pa ima sindikat vse drugačno vlogo, saj se aktivno vključuje kot delavska in družbenopolitična organizacija v skupno prizadevanje za uresničevanje delavskih interesov in uveljavljanje novih ustavnih načel. Moje delo bo uspešno le ob pomoči in sodelovanju vseh članov sindikata,« je zaključil Štefan. M. Šepc

Štefan Dajč

TOVARNA POHIŠTVA STARI TRG

Na zadnjem občnem zboru osnovne organizacije sindikata TOZD Tovarne pohištva Stari trg je bila med ostalim potrjena izvolitev članov v novi izvršni odbor, katerega predsednik je znova postal Alojz HUMAR.

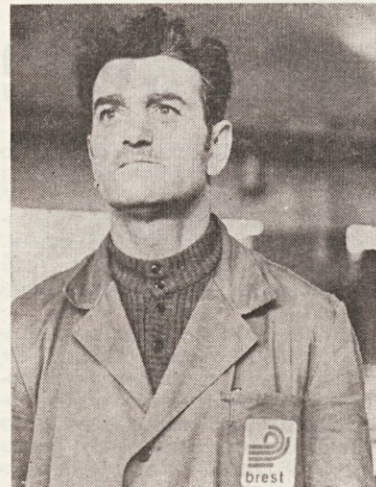
Kako kot predsednik načrtuje in gleda na delo sindikata?

— Prav nič z veseljem nisem sprejel funkcije predsednika osnovne organizacije sindikata, ki sem jo pred tem že opravljal štiri leta. Pa ne zato, da bi se branil dela v sindikatu, nasprotno, saj sta mi ta organizacija in delo v njej najbližja. Motita me pred-

vsem lagodnost in indiferentnost nekaterih članov do dela. Ravno v sedanjem času, ko imamo pred seboj vrsto najrazličnejših nalog, bi morali, dobesedno vzeto, vsi sodelovati pri njihovem uresničevanju, saj so od tega odvisni naši prihodnji odnosi, socialna varnost vsakega delavca in njegove družine. Prav bi bilo, da bi se tega vsak zavedal.

Vsekakor je lažje nekje »iz kota«, če lahko tako rečem, opazovati delo drugih, ga ocenjevati in kritizirati v slabem pomenu besede. Tak način dela ne vodi nikamor in je vsem v škodo.

Kot predsednik osnovne organizacije sindikata bi želel resničnega in zavzetega sodelovanja vseh članov, posebno pa še čla-

Alojz Humar

nov izvršnega odbora. Samo to je pogoj za doseg uspehov, ki bodo v prid celotnemu kolektivu.

F. Mlakar

SKUPNE DEJAVNOSTI

V začetku letošnjega leta je potekla mandatna doba članom izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata Skupnih dejavnosti. S sprejemom novih pravil o organiziranosti in delovanju sindikata je bilo po zaokroženih enotah določeno enajst sindikalnih skupin. Vsaka skupina si je postavila vodjo — poverjenika, ki je obenem delegat skupine v izvršnem odboru in v drugih organih osnovne organizacije.

Na občnem zboru, ki je bil sklican 1. februarja, je bilo kar zadovoljivo število članov. Dnevni red je bil dokaj obsežen. Poleg poročil o delu in nalogah sindikata ter verifikacije izvolitev poverjenikov je bil obravnavan tudi plan BRESTA za leto 1975, uvedba samoprispevka za šolstvo in še vrsta drugih samoupravnih dogovorov. Zbor je potekal v najlepšem redu in na njem izrečene pripombe članov bodo vodilo za prihodnje delo izvršnega odbora.

Za poverjenike sindikalnih skupin in s tem člane izvršnega odbora so bili izvoljeni: Mirko ŽUNIC, Franc MELE, Jože OBREZA, Sonja KOVŠCA, Tone ZIDAR, Saša MILER, Tone ŠKARJA, Zdenka MIHELČIČ, Vasja ŠEGA,

Mirko Žunič

Iz montažnega oddelka Tovarne pohištva Martinjak

Marjan MEDEN in Milivoje GRUJIC. Za novega predsednika izvršnega odbora je bil izvoljen Mirko ŽUNIC, za podpredsednika Franc MELE in za sekretarja Jože OBREZA.

Dela je mnogo, zato je novoizvoljeni izvršni odbor sindikata takoj pričel z delom. Povprašali smo predsednika tov. Mirka Žuniča, kaj misli o prihodnjem delu sindikata na Skupnih dejavnostih.

»Prepričan sem, da so se sindikalne skupine Skupnih dejavno-

sti pravilno odločile pri izvolitvi svojih poverjenikov. Predvsem pa sem zadovoljen, da je v novoizvoljenem vodstvu precej mladih, ki bodo opravljali naloge z enako odgovornostjo kot starejši.

V tem kratkem času smo imeli že tri seje izvršnega odbora in na njih obravnavali tekoča vprašanja. Že na teh sejah smo ugotovili, da so mlajši poverjeniki z velikim elanom pripravljeno izpolnjevati naloge in se aktivno vključevati v sindikalno delo.«

I. Škrj

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o urejanju stanovanjskih zadev objavljamo

r a z p i s

za dodelitev stanovanjskih posojil.

Prošnjo za dodelitev stanovanjskega posojila lahko vložijo vsak delavec BRESTA, ki izpolnjuje pogoje, določene s samoupravnim sporazumom o urejanju stanovanjskih zadev. Prošnje sprejemajo tajništva temeljnih organizacij združenega dela in splošno-kadrovska služba do vključno 5. marca 1975.

K razpisu

Sredi februarja so bili po vseh temeljnih organizacijah objavljeni razpisi za dodeljevanje stanovanjskih posojil. Po določilih samoupravnega sporazuma o urejanju stanovanjskih zadev odloča o dodeljevanju stanovanjskih posojil za individualno gradnjo vsaka temeljna organizacija samostojno za svoje delavce. Zato sprejemajo prošnje za posojila tajništva temeljnih organizacij oziroma za skupne dejavnosti splošno kadrovska služba.

Delavec, ki se želi potegovati za dodeljevanje posojila, mora pravočasno vložiti prošnjo na posebnem obrazcu, ki ga dobi v

tajništvu temeljne organizacije, v kateri je zaposlen. Ko preteče rok za vložitev prošnje, se na podlagi preverjenih podatkov, ki so služili za točkovanje, sestavi prednostna lista prosilcev. Delavec, ki je prvi na prednostni listi, prejme dejansko najvišje posojilo v tekočem letu; višino tega posojila določi delavski svet vsake temeljne organizacije. Naslednji prosilci dobijo posojila v višini, ki je odvisna od števila točk, ki so jih zbrali pri točkovanju glede na kriterije, ki jih določa samoupravni sporazum o urejanju stanovanjskih zadev.

M. Turk-Škraba

Spet razstava v salonu pohištva

28. februarja bomo v našem salonu pohištva odprli drugo letošnjo razstavo. Razstavljal bo akademski slikar France GODEC.

Godec je slikar že od rosne mladosti. Na Jamo, Jakopiča, Sterena, Tratnika, Franceta Kralja ga vežejo osebne vezi. V mladostnih delih Franceta Godca vidimo zlasti vpliv Franceta Kralja.

Leta 1937 je v Ljubljani prvič razstavljal. Javnosti je predstavil kar 98 del, risb, akvarelov, pa tudi kipov. Od tedaj redno razstavlja v različnih krajih domovine.

Zadnja leta France Godec slika predvsem pokrajine v prosti naravi. V Salonu pohištva se Godec predstavlja kot umirjen upodabljalec, ki čustveno poustvarja razpoloženja domače pokrajine. In kot sam pravi: »beleži stanja in trenutke, ki bodo zaradi industrializacije dežele in brezobzirnega tehniškega napredka kmalu prišli v zgodovino.«

B. Lavrič

Tone Lovko

NAŠE MALO MESTO

Zaposlene žene našega malega mesta prosijo odgovorne v trgovinah, naj prislusneje njihovi želji in prihranijo nekaj kruha, mleka in podobnih zadev tudi za čas, ko se vračajo z dela. Res nima vsaka odraslega otroka, teto, strica ali upokojeno mamo, da bi jim te stvari prinesli že zgodaj zjutraj, ko so še na zalogi. Želja res ni zahtevna. Prislusnite jim, hvaležne vam bodo, posebno ob petkih in delovnih sobotah.

V eni od prejšnjih števil našega glasila smo pisali, da bo nekje pred Brestom podjetje DELO postavilo kiosk, v katerem bodo občani našega malega mesta lahko tudi ob nedeljah in praznikih kupili časopise, cigarete, znamke in tudi razglednice. S kioskom po vsej verjetnosti ne bo nič. Ali bi naše malo mesto kaj izgubilo na svoji veljavi, če bi imelo dva kioska?

In še ena resnična novost: meščani našega malega mesta in okoli njega imajo še eno ugodnost več. Če želijo iz Ljubljane domov, imajo res zadnji avtobus, ki odpelje v Cerknico ob enainvajseti uri.

Tudi letos je bila za PUSTA velika prireditev. Na njej je bilo kot običajno slišati precej grenkih

Cerkljiški »PONTE ROSSO« nam nič kaj ne ozaljša našega malega mesta

Reševanje rib na jezeru

Letošnja zima je zelo mila in brez padavin, zato je jezero začelo presihati. Člani ribiške družine Cerkljani so razdeljeni v reševalne skupine, ki so zadolžene za reševanje rib na posameznih področjih jezera. Vsaka skupina ima svojega vodjo, ki skrbno spremlja upadanje vodne gladine, da lahko pravočasno obvesti svojo skupino, kdaj bo presihal tisti predel jezera, na katerem je treba poloviti ribe in jih prenesti za jezove, kjer voda ne presahne.

Do 17. februarja je presahnil predel Svinjska jama in predel Vodonos. Vse ribe so bile pravočasno polovljene in prenešene za jezove, razen manjšega števila klenov, ki jih bo ribiška družina skušala prodati posušene. Posebne težave so z reševanjem mla-

dic linja, ki jih je na tisoče po vseh manjših kotanjah jezera. Največjo pozornost pri reševanju posvečajo člani družine ščuka, ker je naša najboljša lovna riba v jezeru, pa tudi zato, ker se okrog 20. marca odpravi na drstišča, kjer odloži svoj zarod. Do sedaj so člani ribiške družine Cerkljani rešili za jezove iz presahnenih področij okrog 250 ščuk od 40 do 100 cm dolžine in približno 2500 mladice ščuke, na tisoče mladice linjev in precej klenov.

Zamisliti se bo treba, zakaj jezero tako pogosto vsiha pozimi, saj se je to zgodilo že četrtič zaporedoma. Morda pa le niso vsega krive prejšnje padavine. Ribji življenju utрпи največjo škodo.

T. Lovko

Kaj je z novim samoprispevkom?

Ze nekaj mesecev pred iztekom dosedanjega samoprispevka — le-ta se je iztek s koncem prejšnjega leta — so tekle besede o referendumu za uvedbo novega, s katerim bi poskušali rešiti zaskrbljujoče stanje v občini, kar zadeva učno-vzgojne objekte. Imenovan je bil iniciativni odbor za novi samoprispevek, a odtlej zadeva miruje. Zanimalo nas je, zakaj je temu tako in kaj menijo o samoprispevku odgovorni, pa tudi ostali občani.

Edo Lenarčič, predsednik iniciativnega odbora: Zadeva se je ustavila ob strokovni pripravi. Še vedno je nerešena uskladitev programa, s katerim bi se dogovorili, kaj pravzaprav želimo. Potreben je torej natančen program, da bo vsaka krajevna skupnost (razen Loške doline, kjer samoprispevek že teče) videla, kaj pridobi. Žal pa ni strokovne službe, ki bi natančno pripravila načrt, kako z zbranimi sredstvi čimbolj racionalno gospodariti — zgraditi čimveč funkcionalnih prostorov.

Poleg tega bi bil potreben dogovor z izvajalcem gradbenih del, da bi gradnja tekla vzporedno z dotokom sredstev. Računamo tudi na posluh upravnih organov, da bo potrebna dokumentacija čimprej nared.

Zavedamo se, kako potreben ta samoprispevek, saj bi z zgraditvijo novih prostorov dosti vplivali tudi na uspešnejšo kadrovsko politiko v občini. Obenem se zavedamo, da niti z dvodstotnim prispevkom v petih letih ne bodo pokrite vse potrebe. Sicer bi z njim zagotovili vsem šolam

v občini enake delovne pogoje, še vedno pa bo premalo učilnic v Cerknici, saj bi morali vzporedno s šolskimi prostori reševati tudi nadvse pereče vprašanje otroškega vrtca. Glede na gibanje števila otrok bi namreč potrebovali vrtec za 200 otrok. Morali pa bi poiskati sredstva tudi v delovnih organizacijah in kredite na republiški skupnosti otroškega varstva, ki jih še daje v te namene.

Zadeve je treba torej čimprej strokovno pripraviti in iti v najširšo javno razpravo, pri čemer pričakujemo tudi pomoč družbene političnih organizacij, ki so stvar že podprle. Realno je pričakovati, da bi lahko bil referendum v aprilu.

Pozanimali smo se tudi za odgovore na občinski skupščini. Nihče ni bil pripravljen dati uradne izjave, predsednik izvršnega sveta pa je bil službeno odsoten. Iz nevezanih razgovorov pa je bilo razbrati mnenje, da je občina svoje storila, saj je imenovala iniciativni odbor.

Rado Hlebec, ravnatelj osnovne šole Cerkljani: Vedeti moramo, da je bila sedanja šola zgrajena za stanje izpred desetih let, se pravi za 400 učencev, pa tudi telovadnica tedaj ni bila zgrajena. Odtlej se je število učencev povečalo za 220 in bo vzporedno z razvojem Cerknice še naraščalo. Zato smo morali pomožne prostore preurediti v učilnice.

Sedanji prostori komaj zadostajo za dvoizmenski pouk, ne moremo organizirati prehrane zlasti za vozače, ni telovadnice, ni ustreznih pomožnih prostorov, težko je z izvenšolsko aktivnostjo, ker so vsi prostori nenehno zasedeni. Pri nas gostujeta še dva oddelka lesne srednje tehnične šole. Smešno je slišati, da nekateri srednješolci še niso videli telovadnice od znotraj.

Koncept celodnevne šole, ki se uveljavlja po vsej Sloveniji, je za nas še vizija, prav tako podaljšano bivanje, ki bi mnogo pomenilo zlasti vozačem pri njihovem izpolnjevanju šolskih obveznosti. Tega nam ne zagotavlja niti petletni samoprispevek, ki nam bo — kot kaže — omogočil le osem novih učilnic, potrebovali pa bi jih šestnajst.

Priprave za referendum tečejo mnogo prepočasi, tudi javnost še ni dovolj pripravljena zanj, čeprav so o njem ponekod že razpravljali in ga podprli. Prepričan sem, da bo referendum uspel, saj je občanom dosti do tega, da bi se njihovim otroci izobraževali ob normalnih pogojih.

Za mnenje smo povprašali tudi Božo Praprotnik, članico delovne skupnosti osnovne šole Cerkljani. Njene zelo izčrpne izjave žal zaradi pomanjkanja prostora ne moremo v celoti objaviti. Nadrobno je orisala težavne pogoje za delo, predvsem pa organizacijo šolske prehrane, telesne vzgoje, izvenšolske aktivnosti in seveda nujnost, da se stvari spremenijo na bolje.

Pogovarjali smo se tudi z Evelino Ponikvar, učenko sedmega razreda, doma iz Polšč. Ze ob šestih vstane in skoraj uro pešči do avtobusa. Dostikrat se vrne domov šele ob pol petih popoldne. In v vsem tem času je lahko deležna le skromne malice. Ni prostorov za pripravo kosila, ni prostorov, kjer bi lahko čakala avtobus in se pripravljala za naslednji šolski dan...

O potrebi samoprispevka za šolstvo smo pobarali še več občanov (nekaj tega lahko preberete iz razgovorov z ženami). Vsi so si bili edini: potreben je, moramo izboljšati šolske pogoje! In še dodatek: vedeti hočemo, kako bo zbrani denar porabljen, hočemo, da bo uporabljen smotrno.

In povzetek iz teh razgovorov? Samoprispevek za nove šolske objekte je še kako potreben. Vsak izgubljeni mesec oddaljuje zagotovitev normalnih pogojev za šolsko delo. Zato je zares skrajni čas za strokovno in politično pripravo za uvedbo tega samoprispevka!

B. Levec

Dela tečejo po načrtu

UVAJANJE WORK-FAKTORJA V TOVARNI POHIŠTVA STARI TRG

17. januarja smo pričeli uvajati Work-Faktor tudi v Tovarno pohištva Stari trg. Tedaj je bilo dokončano dolgotrajno obdobje zbiranja podatkov ter analiziranje vsakega posameznega delovnega mesta. S tako zbranimi in obdelanimi podatki ter z ocenami delovnih mest smo seznanili vse delavce, ki delajo v proizvodnji, prav tako pa tudi vse tiste režijske delavce, ki imajo neposredni vpliv pri organizaciji dela ali pa pri pripravi dela in materialov za proizvodnjo. Na treh sestankih, ki so bili organizirani, je bilo prisotnih 117 delavcev. Na teh sestankih je bilo delavcem pojasnjeno:

- kakšni so novi normativi dela,
- kakšne so skupine dela na posameznih delovnih mestih,
- kakšne so denarne vrednosti za posamezno skupino dela,
- kakšno bo zasledovanje doseganja novih normativov,
- katere spremembe je treba izpeljati za boljše organizirano proizvodnjo.

Po teh uvodnih informacijah se je razvila živahna razprava o vseh mogočih problemih, ki naj bi spremljali prehod na nove normative ter nove ocene delovnih mest. Delavci so z vprašanji do-

kazali, da jim sistem Work-Faktor ni tuj, saj so o njem že mnogo slišali. Dokazali pa so tudi, da so nam delavcem, ki delamo na uvajanju Work-Faktor sistema, pripravljene pomagati ter z nami sodelovati, da bomo morebitne težave, ki bi nastale, lahko s skupnimi močmi hitreje rešili.

Uvajanje novih normativov je steklo. Rezultati prvih dni so dokaj ugodni, saj so delavci vložili mnogo truda, da bi že kar takoj na začetku dosegli ali pa celo preseglili nove normative. Nekaterim je to tudi že uspelo. S tem smo odpravili bojazen pred normativi Work-Faktor, saj so se delavci prepričali, da je to dejansko čas, ki je potreben poprečno spretnemu in prizadevnemu delavcu, da opravi delovno operacijo po določeni metodi in v določeni kvaliteti.

Samo uvajanje in kontrola dobljenih rezultatov naj bi trajalo nekje do pričetka aprila. Če bodo rezultati ugodnejši kot jih pričakujemo, pa bi uvajanje lahko končali tudi pred tem rokom. Menim, da nam bo to uspelo, saj smo se vsi, delavci v proizvodnji, analitiki iz skupine za uvajanje Work-Faktorja in vodilni delavci v tovarni zares zavzeli, da bi zastavljene naloge v določenem času uresničili.

M. Urbas

Nove tehnične izboljšave

Zadnje čase je v Tovarni pohištva Cerkljani čutili precejšnjo racionalizatorsko dejavnost. Ni dolgo tega, kar smo pisali o izboljšavah, ki sta ju predlagala Janez Zgonc in Tone Vovk, poslovni svet TP Cerkljani pa je razpravljalo o dveh novih zelo koristnih predlogih.

Enega je prispeval JOŽE BAVEC, skladiščnik repromateriala. Predlagal je, da bi namesto dveh odmičnih spon z vgrajeno vzmetjo vgradili po eno spono z vzmetjo in eno navadno, ki je cenejša. Ta predlog so po vnaprejšnjem preizkusu takoj upoštevali v proizvodnji. S tem predlogom je po izračunu komisije ustvarjen letni prihranek v znesku 517.732,60 din, nagrada za predlagano tehnično izboljšavo pa je 7650 din.

Drugo tehnično izboljšavo pa sta predlagala TOMO MOZETIČ in LUDVE PRIMOŽIČ. Predlagala sta novo šablono za predmon- tažo stranic kotnih omarič. Po prejšnji rešitvi smo uporabljali za predmon- tažo ene stranice tri različne šablone, da bi opravili vse potrebne operacije. Predlagana pa je šablona, s pomočjo katere je mogoče opraviti vse operacije hkrati. Tako je zmanj-

šan čas za predmon- tažo stranice in obenem skrajšan takt celotne montažne linije, ker je prav to delovno mesto imelo najdaljši delovni čas. S tem je ustvarjen prihranek v znesku 8705,42 din letno, nagrada za prijavljeno tehnično izboljšavo pa znaša po izračunu komisije 585 din.

Predlagateljem teh tehničnih izboljšav je vsekakor treba izreči priznanje, obenem pa izraziti upanje, da bodo ti primeri spodbuda vsem članom delovne skupnosti, naj se vsak po svojih sposobnostih in izkušnjah pridruži akciji pod nazivom »leto inovacij«. Pobudnik te akcije je zveza sindikatov in ima za cilj spodbujanje inovacij in racionalizatorstva, s tem pa tudi zmanjšanje proizvodnih stroškov.

Mislím, da bi bil odziv na to akcijo neprimerno večji, ko bi nam sedanji pravilnik o nagrajevanju tehničnih izboljšav, ki je v veljavi od leta 1965, dovoljeval primernejše nagrajevanje tistih, ki izboljšave prijavijo; saj vemo, da je poleg moralnega tudi materialno priznanje važen dejavnik pri taki aktivnosti. M. Jakovac

Dobimo se na Bloških tekih

ZIBELKA SMUČANJA — BLOŠKA PLANOTA — BO SPET ZAŽIVELA!

Ze v prejšnji številki smo pisali o lepi zamisli — oživetju množično smučanje na Blokah in ustvariti zimski turizem, ki bo

prinesel novo kvaliteto v gospodarsko življenje tega območja. Nedvomno bodo Bloški teki popularizirali to planoto in s tem prispevali k njenemu prihodnjemu razvoju.

Resnična škoda bi bila — zanemariti starodavno tradicijo

Občni zbor gasilcev

Gasilci Tovarne pohišva Cerknica, Skupnih dejavnosti in Tovarne ivernih plošč so imeli 16. februarja svoj redni letni občni zbor. Na njem so proučili svoje delo v preteklem letu in si zadali naloge za v prihodnje.

Večino nalog, ki so si jih postavili na prejšnjem občnem zboru, so uspešno opravili. Med letom so imeli 19 gasilskih vaj. Eno od teh so opravili v Tovarni pohišva Martinjak skupno z gasilci te temeljne organizacije. Vaja, ki so jo organizirali v TLI in TP Stari trg, pa zaradi slabega

izvajanja tekmovalnih disciplin močno drselo. Na tekmovalju med gasilci BRESTA — MARLESA — MEBLA — STOLA — NOVOLESA, ki je bilo takrat v Kamniku, pa naši tekmovalci zaradi sodelovanja v vaji JESSEN 74, niso mogli sodelovati. Na občnem zboru so sklenili, da bodo na tekmovaljih sodelovali tudi letos, saj so priprave na tako tekmovalje najboljša strokovna vzgoja za gasilske akcije.

Med letom so natančneje pregledali tudi stanje protipožarnih naprav in poskrbeli, da so bile

bloškega smučanja in edinstvene naravne pogoje za razvoj zimskega športa in rekreacije. Zato velja pozdraviti pobudo za organizacijo Bloških tekov, ki lahko v prihodnje dobijo še mnogo širše razsežnosti.

Ko boste prebirali te vrstice, bo že vse nared. Kaže, da bo snega dovolj; v nasprotnem je pripravljen »zeleni načrt« — množični pohod ob spomenikih iz narodno-osvobodilnega boja na dokaj krajši progi. Letošnji Bloški teki imajo namreč tudi obelježje praznovanja 30. obletnice osvoboditve.

Prijave prihajajo in pričakovati je precejšen odziv. Proge, ki sploh niso težavne, bodo dobro pripravljene. Propagandno gradivo je pripravljeno. Zdravstvena zaščita je dobro organizirana, prav tako okrepevalne postaje, spominki, uvodna in zaključna slovesnost. To bi bilo telegrafsko poročilo teden dni pred teki.

Zato lahko upravičeno sklenemo: dobimo se na Bloških tekih, naj bodo takšne ali drugačne snežne razmere — bodisi kot rektorji in tekmovalci, bodisi kot gledalci in gostoljubni domačini!

B. Levec

Najboljše kegljavke so bile tokrat iz Skupnih dejavnosti

Prvenstvo Bresta v kegljanju

PRVENSTVO BRESTA V KEGLJANJU ZA LETO 1975 OSVOJILA EKIPA TP CERKNICA I., MED ČLANI FRANC PREGELJ SD I., MED ČLANICAMI DRAGICA POKLEKA SD I.

18. februarja se je končalo prvenstvo Bresta v kegljanju, v disciplini 2 x 100 lučajev. Rezultati so se šteli tudi za prvenstvo Bresta v konkurenci posameznikov. Sodelovalo je deset moških in štiri ženske ekipe.

Rezultati:

Člani:	
1. TP Cerknica I	4858
2. SD I	4815
3. TP Martinjak	4723
4. SD II	4687
5. TIP Cerknica	4568
6. TP Cerknica II	4563
7. TP Cerknica IV	4466
8. SD IV	4337
9. TP Cerknica III	4203
10. SD III	4192

Članice:

1. SD I	3017
2. TP Cerknica I	2932
3. SD II	2416
4. TP Cerknica II	2227

Člani posamezno:

1. Pregelj Franc	845
2. Bahun Karel	837
3. Strukelj Franc	836
4. Žnidaršič Ludvik	831
5. Ris Ludvik	821

Članice posamezno:

1. Pokleka Dragica	805
2. Janežič Romana	766
3. Mlakar Nuša	760

M. Žunič

Prvak BRESTA — F. Pregelj

vremena ni uspela. Posredovali so ob treh požarih. Vse tri akcije so bile opravljene hitro, strokovno in uspešno.

Tekmovalna desetina je 23. julija nastopila na republiškem gasilskem tekmovalju v Velenju. Pomembnejšega uspeha pa zaradi slabših priprav ni dosegla. V konkurenci petintridesetih mlajših gasilskih ekip iz slovenskih industrijskih podjetij se je uvrstila na enaindvajseto mesto. Pomemben vzrok za tako slab rezultat je bila neprimerna obutev naših tekmovalcev, saj jim je v čevljih z gladkimi podplati na spolzkem travnatem terenu ob

pomanjkljivosti pravočasno odpravljene. Izpolnjeni so bili tudi drugi sklepi prejšnjega občnega zbora, kot so izdelava obrambno-napadalnih načrtov, izdelava črpališča pri gasilskem domu, nabava sodobnejšega gasilskega orodja in opreme in podobno. Pomembnejših uspehov pa niso za beležili pri vključevanju mladih delavcev in žensk v gasilske vrste in pri poučevanju delavcev o ravnanju s priložnim gasilnim orodjem.

To pa sta hkrati dve najpomembnejši nalogi, ki ju bodo skušali opraviti letos.

V. Žnidaršič

Posebno vabilo

V okviru dejavnosti našega kluba sodijo nastopi njegovih članic in članov v prve obveznosti kluba. To so zlasti nastopi na posameznih tekmovaljih bodisi znotraj kluba bodisi na tekmovaljih, ki so organizirana v Ljubljanski podzvezi, pa tudi na prijateljskih srečanjih.

Medtem ko imamo v naših vrstah kar precej aktivnih in tudi uspešnih tekmovalcev, tega ne moremo trdititi za žensko vrsto. Tekmovalk nam torej primanjkuje.

Zato smo se odločili, da čimveč žensk povabimo v naše vrste. Pripomnimo lahko, da so treningi pod strokovnim nadzorstvom, kjer se tekmovalnih veščin in zlasti lepega metanja za čimveč podrtih kegljev lahko vsakdo nauči. Prepričani smo, da boste vaše nagnjenje do kegljanja še bolj razvili v želji po dobrih rezultatih prav v naših vrstah. Treningi so dvakrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih in četrtekih vsakič od 15. do 17. ure na našem kegljišču v Cerknici. Kegljaški klub BREST

Naši upokojenci

28. februarja je bil starostno upokojen delavec Anton Rutar, rojen 11. 1. 1911.

V Tovarni pohišva Martinjak je bil zaposlen od leta 1956. Med zaposlitvijo je delal na različnih delovnih mestih, vrsto let na skladišču surovin.

18. februarja je bila invalidsko upokojena delavka Ivana Intihar, rojena 8. 10. 1920, iz Bločic.

Med zaposlitvijo v Tovarni pohišva Martinjak, kjer je bila od leta 1963, je delala večinoma v predmontaži.

Obema želimo veliko zdravih let!

Delovna skupnost TOZD TP Martinjak

Brestov obzornik, glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Ivanka GODESA, Mirko GERŠAK, Marija GRBEC, Jože KLANČAR, Božo LEVEC, Branko MIŠIČ, Franc MLAKAR, Danilo MLINAR, Franc MULEC, Miha SEPEC in Zdravko ZABUKOVEC. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2400 izvodov.

Filmi v marcu

1. 3. ob 19.30 in 2. 3. ob 16. uri ameriški film VAGABUNDI ZAHODA. Western. Igra William Holden.

2. 3. ob 19.30 uri — ameriški film SALZBURŠKA VEZA. Vohunski film. Igra Barry Newman.

3. 3. ob 19.30 uri — japonski film NANAMI — PEKLENSKA LJUBEZEN. Drama.

6. 3. ob 19.30 uri — ameriški film STRAZARJI GRADU. Vojni film. Igra Burt Lancaster.

8. 3. ob 19.30 uri in 9. 3. ob 16. uri — ameriški film ČRNA POSAST. Komedija. Igra Peter Ustinov.

9. 3. ob 19.30 uri — ameriški film MLADI MAŠCEVALEC JORRY. Pustolovski film.

10. 3. ob 19.30 uri — ameriški film PONY EXPRESS. Western.

13. 3. ob 19.30 uri — ameriški film UBIJALEC IZ RILLINGTON ULICE. Kriminalka.

15. 3. ob 17. uri — ameriški film DETEL NAGAJIVČEK.

15. 3. ob 19.30 uri in 16. 3. ob 16. uri — ameriški film TU NI BOGA. Pustolovski film. Igra Antonio Sabata.

16. 3. ob 19.30 uri — ameriški film SLOTERJEVA VELIKA BITKA. Kriminalka.

17. 3. ob 19.30 uri — italijanski film PO BOŽJI MILOSTI. Komedija.

20. 3. ob 19.30 uri — ameriški film VPLIV GAMA ZARKOV. Drama. Igra Joanne Woodvard.

22. 3. ob 19.30 uri in 23. 3. ob 16. uri — DVOBOJ. Pustolovski film.

23. 3. ob 19.30 uri — ameriški film KLAN DUKA ANDERSONA. Kriminalka.

24. 3. ob 19.30 uri — ameriški film POTOVANJE Z MOJO TETKO. Komedija.

27. 3. ob 19.30 uri — španski film ANA MED VOLKOVI. Drama. Igra Geraldina Chaplin.

29. 3. ob 19.30 uri in 30. 3. ob 16. uri — KLIC DIVJINE. Pustolovski film.

30. 3. ob 19.30 uri — ameriški film POLICIJSKA ZNAČKA 373. Kriminalka.

31. 3. ob 19.30 uri — jugoslovanski film SVATBA. Drama.